

DRAUGAS

PERIODICALS
October 26, 1999
Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, SPALIO - OCTOBER 26, 1999

90-IEJI METAI

Nr. 208
Kaina 50 c.

Seimo vadovas susirūpinęs dėl valstybės finansų

Vilnius, spalio 25 d. (BNS) — Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis teigia pasiūlymus, kaip reikia spręsti Lietuvos finansų problemas. Spaudos konferencijoje pirmininkas V. Landsbergis sakė, kad atstataus finansų ministras Jonas Lionginas žadėjo palikti tokį planą, tačiau to nepadarė. „Mane domina, kur yra Finansų ministerijos planas“, sakė Seimo pirmininkas.

Dabartinę finansų padėtį jis įvertino kaip problemą, ir priekaištavo buvusiam finansų ministrui, atsisakiusiam susitikti ir paaiškinti padėtį. V. Landsbergis kvietė J. Lionginą pasikalbėti šį vakarą, tačiau, pasak buvusio finansų ministro, jis negalėjo atvykti.

J. Lionginas sakė, kad jokio atskiro priemonių plano jis nežadėjo pateikti, o apie prastą finansų padėtį ne kartą buvo informuoti visų Seimo frakcijų ir komitetų nariai, ne kartą apie tai buvo aiškinta susitikimuose prezidentūroje, kur dalyvavo ir Seimo pirmininkas. „Šiuose susitikimuose buvo paaiškinta, ir ko mes netenkame, jei visą 150 mln. eurų obligacijų emisiją paskirtume „Mazeikių naftos“ apyvartinio kapitalo traukai.

Banko valdytojai pasiūlytas finansų ministro portfelis

Vilnius, spalio 25 d. (BNS) — Lietuvos banko valdybos pirmininkas Reinoldius Šarkinas gavo oficialų Lietuvos prezidento pasiūlymą užimti finansų ministro postą. Kanadoje viešintis Valdas Adamkus ir R. Šarkinas pirmadienį po pietų kalbėjosi telefonu. „Aš atsiikiu, kad pažirsime — tai ne toks paprastas dalykas. Be to, jau vieną kartą aš buvau ministru“, sakė R. Šarkinas. Jis teigė turintis daugiau argumentų prieš, nei už.

Prezidento patarėjas Darius Kuolys sakė, kad siūlymą V. Adamkus išsakė sužinojęs, kad šią kandidatūrą remia Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. „V. Landsbergis tikisi, jog R. Šarkinas priims prezidento pasiūlymą dėl finansų ministro pareigų, ir kad ministras pirmininkas tam nesipriešins“, pranešė

* Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis neno-rėtų kad premjeru taptų jo pirmasis pavaduotojas Andrius Kubilius. „Man būtų gaila netekti Andriaus Kubiliaus Seime. Aš bevelčiau ieškoti kito kandidato“, sakė V. Landsbergis spaudos konferencijoje pirmadienį. Manoma, kad dabartinis premjeras Rolandas Paksas atsisakys iš karto po to, kai iš vizito Kanadoje grįš prezidentas Valdas Adamkus. Apie savo sprendimą R. Paksas, kuris nepatiria sutartims su JAV bendrove „Williams International“, pranešė spalio 28-ąją. Seimo vicepirmininkas A. Kubilius žiniasklaidoje minimas kaip vienas geriausių kandidatų į premjero postą. Pasak spaudos, jis gerai išmano stojimo į Europos Sąjungą ir energetikos problemas, tiesiogiai dalyvauja derybose su „Williams“.

kumui padengti“, sakė J. Lionginas.

V. Landsbergis pirmadienį tvirtino, kad yra išreikšęs, kaip išspręsti pinigų trūkumo problemą, tačiau, pasak jo, reikia „turėti Finansų ministeriją, kuri dabar paralyžuota“.

Seimo pirmininkas sakė, kad gali tekti priimti nepopuliarių sprendimų, pavyzdžiui, mažinti valstybės išlaidų išlaidas. „Reikės dar griežtesnės taupymo politikos. Viena priemonių — sutaupyti visus valdinių priedus transportui, komunikacijoms, paštui ir panašiai. Tai nedidelės sumos valstybės mastu, bet susipausti reikės visiems“, kalbėjo V. Landsbergis.

Paklaustas apie Tarptautinio valiutos fondo (TVF) perspejimus, kad Lietuvai pasirašius sutartį su „Williams International“, kultūrai grėsė būsimajai Lietuvos ir TVF sutarties, Seimo vadovas aiškino, jog tai buvo „vietinių TVF atstovų, o ne pačios viršūnės signalai“. Anot jo, TVF vadovybė neprieštarauja sandorui su „Williams International“.

TVF reikia, kad Lietuvos metinis deficitas nebūtų didesnis nei 2 proc., o pasirašius sutartį su „Williams“, pasak žinovų, jis padidėtų iki maždaug 10 proc. ir daugiau.

Seimo pirmininko atstovė spaudai.

„R. Šarkinas būtų neblogas finansų ministras“, teigė ir premjero atstovė spaudai Jonas Čekuolis.

53-ųjų metų nepartinis R. Šarkinas nuo 1995 m. vasario vienerius metus buvo finansų ministras Adolfo Šleževičiaus vadovaujamoje LDDP vyriausybėje. Karjerą Finansų ministerijoje jis pradėjo 1983 metais. Lietuvos banko valdybos pirmininku R. Šarkinas buvo paskirtas 1996 m. pradžioje. Jo kadencija baigiasi 2001 metų vasarį.

Ligišiolinis finansų ministras Jonas Lionginas atsisakė dino praėjusios savaitės pradžioje dėl neigiamo požiūrio į Lietuvos vyriausybės sutartį su JAV verslove „Williams International“ dėl „Mazeikių naftos“ pardavimo.

Vilniuje įsteigta Tėvynės liaudies partija

Vilnius, spalio 23 d. (BNS) — Vilniuje įsteigta įstatymų viršenybės ir visų lygybės prieš įstatymą skelbiančios Tėvynės liaudies partija (TLP).

TLP steigėjai skelbia kuriantys europines tradicijas turėdamos liaudies partiją, kurios pagrindinis tikslas yra sukurti demokratine visuomenę bei modernią Lietuvos valstybę, besiremiančią laisvų piliečių iniciatyva bei valdžia.

Partijos steigimo deklaraciją pasirašė buvę ministrai ir konservatoriai Laima Andriukienė ir Vidmantas Žiemelis, baletasolistas Petras Skirmantas, kino režisierius Arūnas Žebriūnas, olimpinė vicečempionė Nijolė Sabaitė Razienė, teisininkai, verslininkai, inžinieriai, pedagogai iš daugelio Lietuvos miestų.

Spaudos konferencijoje V.

„Centro sąjunga jau šiandien yra pasirėmusi vykdyti visai naują liberalią valstybės politiką“, spalio 23 dieną Vilniuje, „Litexpo“ rūmuose, įvykusiame Centro sąjungos (CS) suvažiavime kalbėjo sąjungos pirmininkas, Seimo pirmininko pavaduotojas Romualdas Ozolas. Beveik trijų šimtų suvažiavime dalyvavusių sąjungos narių balsais pirmininkas buvo perrinktas naujai kadencijai.

Nuotr.: Centro sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas atidaro CS suvažiavimą.

Centro sąjungos pirmininku perrinktas Romualdas Ozolas

Vilnius, spalio 23 d. (BNS) Vilniuje šeštadienį vykusiam suvažiavime Centro sąjungos (CS) pirmininku absoliučia balsų dauguma perrinktas Romualdas Ozolas. Slaptu balsavimu jis buvo išrinktas iš vieno kandidato.

CS į naujus savivaldybių ir Seimo rinkimus vesiantis R. Ozolas teigė, kad daug džiaugsmo dėl šių pareigų nejaucias ir puikiai suprantas, jog reikia ruošti patiam atsakingiausiajam partijai momentui.

R. Ozolas sakė esąs patenkintas dabartinės CS vadovybės darbu ir savo pavaduotojais siūlė jais ir anksčiau buvusius parlamentarų Egidijų Bickauską ir Kęstutį Glavecką. Į pavaduotojo-atsakingojo sekretoriaus pareigas pasiūlytas prezidentūros sekretorius Vidmantas Stanulis.

Centristai taip pat pataisė mažąją sąjungos programą „Naujoji Lietuva“ bei partijos statutą. Pastarajame dokumente sugriežinti kriterijai, įvedama nuostata, kad naujas CS narys vienerius metus negali kandidatuoti į renkama partijos vadovybę bei Seimo ir savivaldybių tarybų rinkimų sąrašus. Taip pat įvedama nauja nuostata, kad asmuo, dalyvavęs kitų partijų veikloje, dvejus metus neturi teisės būti savivaldybių tarybų ar Seimo rinkimų sąrašuose.

Nors R. Ozolas žurnalistams neigė, kad šis žingsnis susijęs su didėjančiu centrinių populiariumu, manoma, kad pataisos turėtų gerokai atvėsinoti

Pramonininkai remia premjerą sandėryje su „Williams“

Vilnius, spalio 24 d. (BNS) — Lietuvos pramonininkų konfederacijos prezidentas Bronislovas Lubys išreiškė paramą premjero Rolando Pakso nuostatai dėl susivienijimo „Mazeikių nafta“ privatizavimu.

Konfederacija remia R. Pakso ryžtą ir nedviprasmišką nusiteikimą maksimaliai ginti ekonominius šalies interesus derantis su offshore kompanija „Williams International“ dėl „Mazeikių naftos“ privatizavimo sąlygų, sakoma B. Lubio laiške prezidentui Valdui Adamkui, Seimui ir vyriausybei.

Jame pramonininkai reiškia palaikymą R. Pakso nuostatai, „aukojant savo partinius interesus, o gal ir visą tolimesnę politinę ateitį, nuosirdžiai dirbti šalies labui“.

Laiške sakoma, kad konfederacijai kelia nerimą, jog, po premjero atsisakymo pasirašyti sutartį su „Williams“, gausėja prieštarų ekonominio bei politinio pobūdžio vertinimui, kurie didina suprie-

galimų „perbėgėlių“ norą įstoti į CS prieš artėjančius rinkimus.

Suvažiavime CS priėmė 12 nutarimų dėl valstybės ūkio ir socialinio gyvenimo normalizavimo, privatizavimo, mokesčių, darbo vietų kūrimo, verslo skatinimo, pensijų sistemos, valdymo reformos.

šininą valdžios institucijose, politinėse partijose bei visuomenėje.

Konfederacija reikalauja nedelsiant įkurti nepriklausomą ekonomikos žinovų darbo grupę, išanalizuosiančią ir kiek įmanoma išsamiau supažindinančią visuomenę su esama ekonomine situacija „Mazeikių naftoje“, pagrindiniais susivienijimo privatizavimo principais, „Williams“ ir Lietuvos įsipareigojimais.

„Reikalaujame, kad vertindami strateginio investuotojo pasiūlymus ir, ypač priimdami galutinį sprendimą, visų valstybės institucijų vadovai siektų kuo didesnę ekonominės naudos Lietuvai ir vadovautųsi ne ambicijomis ar politinėmis nuojautomis, asmeninėmis simpatijomis ar antipatijomis, o racionalia ekonomine logika ir asmenine atsakomybe už konkrečias ūkines vienokio ar kitokio sprendimo pasekmes“, sakoma pramonininkų konfederacijos laiške.

Rusijos sraigtasparnis pažeidė Lietuvos oro erdvę

Vilnius, spalio 23-24 d. (BNS) — Šeštadienį prieš vidurdienį Lietuvos oro erdvę pažeidė Rusijos Karinių oro pajėgų sraigtasparnis.

Lietuvos Užsienio reikalų ministerija (URM) pranešė, kad Rusijos sraigtasparnis ir Lietuvos teritoriją įskrido ties Sudargo kaimu Šakių rajone, o „grįždamas atgal į Karaliaučiaus sritį, valstybinę sieną su TLP tikslais.“

Naujoji partija taip pat tikisi sulaukti paramos iš JAV gyvenančių Lietuvos piliečių, šios partijos narių.

Sąjūdžio istakose buvęs režisierius A. Žebriūnas teigė, kad, kaip ir prieš 12 metų, jis pajutęs, jog taip gyventi toliau negalima. Jis išreiškė viltį, kad TLP steigimas bus šios „naujas atgimimas“.

Tėvynėje pasižvalgijus...

* Šiomet labai smarkiai sumažinus Kultūros ir sporto remimo fondo finansavimą, ant plauko pakibo lietuvių sportininkų dalyvavimas Sidnėjaus olimpinėse žaidynėse, teigia politikai. Kultūros ir sporto remimo fondo įstatymas nustato, kad planuojant metų valstybės biudžeto išlaidas, fondui numatoma 2 proc. praėjusių metų akcizo už alkoholinius gėrimus ir tabako gaminius įplaukų. 1998 m. biudžete šie 2 proc. sudarė 12.776 mln. litų. Tačiau priimant šių metų biudžeto sumažinimo įstatymą, šio fondo lėšos buvo sumažintos praktiškai dukart iki 5.29 mln. litų. Spaudos konferencijoje pirmadienį buvęs kultūros ministras konservatorius Saulius Šaltenis bei Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto narys socialdemokratas Rolandas Zuza tvirtino, kad toks lėšų sumažinimas turės labai neigiamų pasekmių.

* Kardinalas Vincentas Sladkevičius mano, kad premjeras Rolandas Paksas, atsisakydamas pasirašyti sutartį su JAV bendrove „Williams International“, įnešė neįkainojamą įnašą į tautos didžiavadiškumo „banką“. „Esu gliai sujaudintas jūsų pilietinio kilnumo, drąsos ir meilės Tėvynei Lietuvai“ sakoma kardinalo laiške R. Pakui, Jame S. Sladkevičius iš visos širdies dėkoja premjerui, reikšdamas tvirtą tikėjimą, kad per jį išsipildys Šventojo rašto žodžiai „Palaimintieji romieji — jie paveldės žemę“.

* Sumerimės dėl pastarųjų Lietuvos politinio ir visuomeninio gyvenimo įvykių. Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius ragina tikintuosius susikaupti maldoje ir „kviečia Dievą ir Tėvynę mylinčius žmones šią savaitę kiekvieną vakarą melstis, paaugoti rožinio maldą bei šv. Mišias už Tėvynę, idant šalies vadovai padarytų Lietuvai pačius naudingiausius sprendimus“. Šis arkivyskupo raginimas kunigams ir tikintiesiems sekmdienį buvo paskelbtas visose Kauno baznyčiose.

* Seimui yra pateikta pažyma bei išsami studija apie planuojamą sutartį su „Williams International“ padariniais. Kartu pateikti ir kiti palydimieji dokumentai. Seimo nariai, pageidaujantys susipažinti su medžiaga, turės laikytis darbo su slaptaisiais dokumentais taisyklių. Pagal dar anksčiau abiejų derybų pusių — Lietuvos vyriausybės ir „Williams“ atstovų — pasirašytą susitarimą, minėtoji medžiaga nėra viešai skelbiama. Seimo nariai gali su ja susipažinti įstatymų nustatyta tvarka kaip kontroliuojantys asmenys su sąlyga, kad šia informacija bus laikoma paslaptimi ir negali būti perduodama tretiesiems asmenims.

* Baltarusijos ambasada Lietuvos žurnalistų teisių ir laisvių pažeidimą Baltarusijos sostinėje aiškina tuo, kad jie neturėjo reikiamų leidimų. Spalio viduryje LNK televizijos žurnalistus Irmą Janauskaitę ir operatorių Vytautą Juknį Minske buvo sulaukę Baltarusijos specialiosios tarnybos ir atėmė iš jų vaizdo kamerą, kurioje buvo nufilmuotos milicijos pajėgos, pasirošusios susirėmimams su demokratine opozicija. Lietuvos žurnalistai buvo nuvestinti į milicijos skyrių, kuriame išbuvo daugiau kaip 4 valandas. Baltarusijos ambasados Lietuvoje pranešime teigiama, kad Lietuvos žurnalistai dėl vizos kreipėsi į Baltarusijos konsulatą Lietuvoje, o anketose jie nurodė, kad į Baltarusiją vykstą kaip turistai, „nors kaip profesionalūs žurnalistai žino, kad, norint užsiimti profesine veikla užsienio valstybės teritorijoje, reikia gauti akreditaciją“.

basados pranešime spaudai. Pasak ambasados pranešimo, sraigtasparnis „Ka-27PS“ skrido į netoli Lietuvos ir Rusijos pasienio esantį Krasnoznamenso rajoną, kur turėjo suteikti skubią medicininę pagalbą ir automobilio avariją patekusiam kariui bei jį evakuoti. Ambasados teigimu, Lietuvos oro erdvę buvo pažeista todėl, kad sraigtasparnio komanda, gavusi skubų iškvietimą, buvo praradusi orientaciją. Del šio įvykio vyksta tyrimas.

KALENDORIUS

Spalio 26 d.: Evaristas, Liaudinas, Liubartas, Mingie, Vita.

Spalio 27 d.: Frumentas, Gedainis, Ilute, Ramojus, Taurimė, Vincas (Vincas).

SVEIKATOS KLAUSIMAI

SVEIKATA ŽYDĖS, KAI NORMALIAI MAITINSIMĖS (2)

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Senyvas žmogus apsilieidžia mityboje ir visokeriopai nukentčia. Už tai mes tokiems talkinkime. Tada ne tik senesnieji, bet ir mes, jiems padedantieji, geriau jausimės.

Stai senyvas žmogus svaigsta, parvirsta ir ligoninė nustato, kad jis mažai naudingų skysčių gerė, mažai baltymų — proteinų valgė ir dėl to sumenko, nors šiaip toks apsilieidėlis nieko kito rimto nestokojo.

Taigi, jei mes patys pakankamai baltymų valgysime ir juos valgyti pensininkams padėsime — visos ir visi daug laimingiau gyvensime.

Baltymai teikia energiją, užlaiko sveikas kūno ląsteles, padeda maisto virškinimui ir vidurių ištuštinimui. Baltymai užlaiko žmogaus gyvenimą aukštumoje, tenkina apetitą ir yra svarbūs moteriškai, esant sunkumams.

Svarbu valgyti pilnavertius baltymus, kaip liesas pienas, toks sūris ir varškė, kiaušinio baltymas, pupos — pupelės, ypač sojos — jų „Soya Beans protein“ dabar įvairaus pavidalo — skystyje, tabletėse ir milteliuose, parduojamose visose didžiosiose krautuvėse.

Žmogui reikia sunaudoti paroje 60 gramų baltymų, o apsilieidėliui 80 gramų, suvargusiam asmeniui 100 gramų, kol jis atsigaus.

Sojos pupelių miltelių puodelis turi 40 gramų baltymų. Todėl dabar imkime tuos miltelius kasdien suvalgyti, po puodelį dedami į sriubas, salotas, su pienu sumaišę sunaudokime ir tada stipriai sveikata neatsigersime.

Žinoma, baltymų yra ir liesoje mėsoje, bet jos venkime dėl širdies ir smegenų sveikatos. Tik žuvį, kiaušinio baltymą ir lieso pieno gaminius valgykite savo sveikatos naudai. O kai suliesinsime kraują iki normos: 160 mg. cholesterolį ir gerą cholesterolį iki 60 mg., pagausinsime, tada ir vištiena be odos, ir ji teks atgaivą. Žinoma, nesinuodijant tabaku, degtine, kava, biržgalais, taip pat nepamiršdami ir darbščiais būti.

O jei taip nesimaitinsime, tai mūsų dienas sunks nuovargis, bendras silpnumas, blogas iš burnos kvapas, zaizdos, atsiduodančios pėdos, per ankstyvas pasenimas — jau-

nystės netekimas, sausa oda, persivalgymas, žarnyne raumenų sugėlimas ir labai didelis prakaitavimas.

To viso ir dar kitokio vargo nesulauksime, jei pradėsime minėtoms baltymais save maitinti, kartu nepamirštant vaisių 4 kartus, o daržovių 5 kartus kasdien sudoroti.

Lecitinas yra smegenų palaikytojas

Šalia minėtų normalios mitybos, dar ir antras didelis sveikatos ramstis yra lecitinas. Jo miltelių pavidalu iš maisto krautuvės nusipirkime ir kaip priedą kasdien naudojame su įvairiu maistu.

Lecitinas yra laikomas smegenų, jaunystės ir nervų maistu. Jis išlygina susipainiojusius nervus, jis cholesterolio perteklių mažina ir kūno audinius gamina. Lecitinas yra reikalingas daugeliui kūne vykstančių gamybių, kaip pasigaminimas lyties hormonų, kaip sustiprinimas protavimo ir geros nuotaikos.

Stokojant lecitino, žmogų vargina galvosopė, įtampa, jautrumas, nervinė netvarka, egzema, spuogai ir žvynelinė liga — psoriasis.

Geležies trūkumas — tikras negerumas

Geležies yra mielėse, lęsiukuose, dziovintose vynuogėse, slyvose, pilnų grūdų duonoje ir tokiuose javiniuose, taip pat ir liesoje mėsoje. Maiste turi būti dar ir vario, vitamino E ir kalcio — tada geležis tinkamai atlieka savo darbą. Tik organinė geležis gamina hemoglobina, transportuoja deguonį, gamina kūno ląsteles. Geležis mažina jautrumą, įtampą ir ligoms.

Trukstant geležies, kūne vystosi mazakraujystė, atsiranda išblyškimas, nuovargis, mažėja pajėgumas darbams, nes silpsta raumenys, trupa nagai, sunkėja alsavimas ir sukieta viduriai.

Geležis nešalinama gausiai iš organizmo, bet sandeluojama kepenyse, kraujyje, blūnyje ir kaulų smegenyse.

Moterims kasdien reikia geležies 18 miligramų, nešioms daugiau, o vyrams 10 mg. Auginamam žmogui svarbu gauti pakankamai geležies su maistu. Sėkmės!

Trys reikšmingieji Amerikos Lietuvių tarybos kongreso, įvykusio spalio 22 d. Čikagoje, dalyviai: Dalia Kuodytė iš Vilniaus, vysk. Paulius Baltakis, OFM, ir Lietuvos garbės gen. konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza, pasakęs įspūdingą kalbą. Visos nuotraukos šiame puslapyje Edvardo Šulaitis

„SUTARTINAI DIRBKIME LIETUVAI“

13-ojo Amerikos Lietuvių kongreso išpuodžiai

Nepaisant, kad šis Amerikos Lietuvių kongresas buvo 13-sis, tačiau tas „nelaimingasis“ skaičius jam visai nepakenkė. Galima net teigti, kad jis buvo net sėkmingesnis negu kai kurie ankstesnieji.

Pats kongresas, kurį sušaukė Amerikos Lietuvių tarybos vadovybės sudarytas rengimo komitetas su pirm. M. Marcinkiene priekyje, vyko spalio 23 d. Čikagos Jaunimo centre esančio Čiurlionio galerijos patalpose, o kita diena, kaip jo tęsinys ten pat buvo pravažėję 59-sis ALTO suvažiavimas.

Cia reikia pažymėti, kad Amerikos Lietuvių kongresas dabar yra rengiamas kas penki metai ir pirmasis iš jų įvyko 1943 m. rudenį Pittsburgo, PA. Tada jo svarbiausiais asmenimis buvo didieji tų laikų lietuvių veikėjai: P. Dargis, kun. J. Prunskis, J. Laučka, A. Devenienė, A. Vinikas. Kongrese buvo nutarta apjungti didžiąsias, demokratiniai nusiteikusias lietuvių grupes į bendrą vienietį, jį pavadinant Amerikos Lietuvių taryba (ALTO). Ji veikia iki šių dienų ir apjungia 13 šio krašto lietuviškų organizacijų ar samburių, kurie vieningai dirba Lietuvos ir lietuvių naudai.

Kadangi dabartinis metu, po Lietuvos išlaisvinimo bendra šio krašto lietuvių veikla politinėje srityje jau pradeda išsivystyti, tai nenuostabu, kad šio kongreso pagrindiniu šūkiu buvo pasirinktas posakis: „Sutartinai dirbkime Lietuvai“. Šiuo vardu kongrese buvo pravažėję net specialūs simpoziumai.

Prasmingos konsulo V. Kleizos mintys

Kongreso metu buvo nemažai kalbėtojų, tačiau konkrečiai šį šūkį išdiskutavo tik vienas iš jų — tai Lietuvos garbės konsulas Čikagoje V. Kleiza, kuris taip pažymėjo:

„Tai kilnus ir gražus šūkis, kuriam turbūt niekas nesi-priešins. Tačiau, jame yra viena problema: žodis sutartinai. Jis pas mus turi savotišką reikšmę — dirbsime sutartinai, bet aš vadovausiu. O vis tik žodis sutartinai savo esmėje turi kitokią reikšmę. Tai darbas bendram labui, visiems išlyginus nuomonių skirtumus, suderinus veiksmus ir, svarbiausia, pažabojus savąjį „aš“, kuris labai dažnai yra didžiausias mūsų bendros veiklos priešas ir kliūtis“.

O toliau V. Kleiza tęsė, sakydamas, jog tai nebūtinai turi būti viena organizacija su vienu vadovu, kaip kad kiti galvoja. Jis teigė:

„Nebūtina visus apjungti po vienu jungu. Kaip yra daug kelių į Romą, taip yra daug

kelių į Vašingtoną. Demokratinėje visuomenėje kiekvienas laisvai pasirenka savo kelią, tačiau svarbiausia, kad visi būtume susitarę dėl keliamo plano, tikslo ir apimtys“.

Konsulas pabrėžė amžinos atminties prof. V. Vardžio šūkį „Vienybė įvairumė“, kuris reikalauja savotiškos disciplinos ir atsakymo savo asmenišku interesu bendram labui, šiuo atveju, Lietuvos naudai.

Toliau kalbėtojas bandė, kaip jis sakė, pasvajoti ar tas yra įmanoma mūsų tarpe. Jau anksčiau buvo duota mintis šimtmetį baigti placių visų Amerikos lietuvių kongresu, kuriame būtų realiai pažiūrėta į dabartį, į santykius su Lietuva, būtų nustatytos gairės tolimesnei egzistencijai šiame krašte.

Konsulas paminėjo, kad iki tokio lygio dar nespėjome priaugti ir būnant atvirais, šis kongresas, deja, nėra visų Amerikos lietuvių kongresas, nes čia nematoma daug veidų ir vardų, kurie čia turėtų būti ir neieškoma atsakymo į daugelį mūsų gyvenimo klausimų, kurie tokio atsakymo reikalauja.

Todėl kalbėtojas davė pasiūlymą tokį visuotinį kongresą surengti kitų metų rudenį ir juo Amerikos lietuviai įžengtų į naująjį šimtmetį.

O savo prasmingas mintis V. Kleiza baigė taip: „Todėl sutartinis darbas yra vienas iš pagrindinių sąlygų tolimesniam mūsų išsilaikymui ir išlikimui svetimame krašte. Ar tą sąlygą pajėgsime išpildyti, ar sugebėsime, gal geriau pasakius, norėtume dirbti, atsakykite kiekvienas sau. Mūsų atsakymo laukia ateitis, laukia ir Lietuva“.

Gen. konsulo G. Apuko mintys

Nemažiau įdomios, bet kiek trumpesnės buvo ir kito oficialaus Lietuvos pareigūno — Lietuvos gen. konsulo Čikagoje Giedriaus Apuko mintys.

Jis, perdavęs Lietuvos ambasadoriaus Vašingtone S. Sakalausko sveikinimus bei linkėjimus kongresui, išskėle Amerikos Lietuvių tarybos nuveiktus darbus kovoje už Lietuvos nepriklausomybę, lietuviškos veiklos ir lietuvių išsivijimo puoselėjimą.

Kalbėtojas pažymėjo, jog ir dabar, kuomet daug kas pasikeitė, Amerikos lietuviai gali pagelbėti Lietuvai. G. Apukas pažvelgė į dabartinę padėtį Lietuvoje, kurioje, deja, truksta ypatingai ekonominio pastovumo, o jis turi didelę įtaką ir politiniam pastovumui.

„Jo siekiant, nemažą vaidmenį gali atlikti ir lietuvių išeivija Amerikoje, kurios balsas Lietuvoje vis labiau girdimas“, — teigė kalbėtojas ir pridėjo:

„Gana akivaizdu, kad pastarųjų dienų įvykius Lietuvoje vienas svarbiausių veiksnių, leidžiančių išvengti visiško konfliktų užaštrėjimo ir neapgalvotų, apverktinų padarinių galinčių atnešti veiksmų, yra prezidento Adamkaus santūri ir apgalvota politika“.

„Tikiu, kad dabartiniai sunkumai Lietuvoje yra vienas iš paskutinių stambesnių sukrėtimų, kurį pavyko išspręsti galutinai užtikrinant vakarietišką Lietuvos ekonomikos orientaciją, o ateityje mūsų laukia kur kas labiau kasdieniški, bet, ko gero, ne lengvesni ir nemažiau atsakingi darbai“, — samprotavo šis oficialus Lietuvos pareigūnas.

Prez. V. Adamkaus sveikinimas

Užsiminus prez. V. Adamkų, reikia paminėti, jog jo gražus sveikinimas Amerikos Lietuvių tarybos nariams bei visiems tautiečiams, buvo įdėtas gana skambiam, kongreso programa išleista, leidinyje. Savo sveikinime, Lietuvos prezidentas irgi akcentavo sutarimo ir bendradarbiavimo dvasią, teigdamas:

„Linkiu jums malonaus ir

Edvardas Šulaitis

ALTO kongrese iš kairės: Jonas Jukūnas ir Antanas Mazeika.

ALTO Čikagos skyriaus pirm. Evelina Ozeliene ir adv. Saulius Kuprys.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakviesimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavarės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	(U.S.) \$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausios redaktorių — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpelis

Moderatoriai — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pralikti kopiją.

atviro bendradarbiavimo, šilto ir dvasingo buvimo kartu. Nuosirdziai linkiu įvairiose Amerikos vietovėse gyvenantiems tautiečiams ir ateityje likti broliams ir seserims, vienišiesiems meilės tėvynei ir savajai tautos dvasios“.

Daug kitų pranešimų bei linkėjimų. Amerikos Lietuvių tarybos kongrese praėjusį šeštadienį buvo išsakyta daug gražių ir vertingų minčių pareikšta. Jų nestokojo vysk. P. Baltakio ir kun. J. Vaišnio, SJ, invokacijose, paskaitininkų bei diskusijų dalyvių pasisakymuose.

Prof. dr. J. Račkauskas, A. Rimas, dr. J. Valaitis, D. Kuodytė, G. Lazauskas, P. Narutis, P. Žumbakis, neskaitant jau anksčiau minėtų, pabėrė daug vertingos informacijos, kuri galėtų dominti mūsų skaitytojus. Bet prie jos, manau, dar ne kartą šio dienraščio puslapiuose bus sustota.

Edvardas Šulaitis

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kaltarė lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

* Praturtėti Švedijoje svajoje lietuviai grįžo tuščiomis kišenėmis, rašo „Lietuvos rytas“ (10.20). Prieš kelias dienas į namus iš užsienio sugrįžo 21 lietuvių grupė, kurie patikėjo vienos Kauno bendrovės pažadams, jog galima gerai užsidirbti Švedijoje ir buvo apgauti, nes ne tik neužsidirbo, bet ir turėjo daug rūpesčių grįždami namo, o jų problemas teko spręsti ir Lietuvos ambasadai Estijoje bei Švedijoje darbuotojams. Kelionę organizavusios Kauno firmos darbuotojai keliautojams pažadėjo, kad jie Švedijos miškuose rinks uogas ir grybus. Žmonės buvo pasakyta, kad per dieną uždirbs po 50 dol., o kiekvienas grupės narys už kelionę firmai sumokėjo po 350 dol. Atvykę į Švediją, žmonės buvo nuvilti: jie prastomis sąlygomis gyveno pa-begėlių centre.

ERA

ALTO centro valdybos pirm. dr. Jonas Račkauskas ir ilgametis JAV lietuvių veikėjas iš Kalifornijos Antanas Mazeika, dalyvavęs ALTO kongrese ir už savo veiklą gavęs apdovanojimą.

Vis tiek viską nulemia pinigai

Pasirodo, kad visgi Amerikos politika, ir ypač rinktieji vyriausybės nariai, daugiausia priklauso nuo paprastos matematikos: turi pinigų — yra galimybių kopti į valdžios viršūnes, net iki Baltųjų rūmų; neturi — net nesvajoti, vis tiek liksi už durų... O vis tik svajojančių netrūksta. Daugumos laukia kartus nusivylimas — jiems belieka tik priekaištauti ir kaltinti visus už tos svajonės žlugimą.

Artejan JAV prezidento rinkimams, ši kartą galbūt dar anksčiau kaip praityje, pradėjo tarp savęs alkūniuotis kandidatai ir norintys kandidatuoti. Kai kurie jau spejo iš lenktynių tako iškristi, dar nedavus signalo jas pradėti. Kiti, nors neturi daug vilties išverti iki pabaigos linijos, kol kas laikosi — ir svajoja. Viena paskutiniųjų, pasitraukusi iš kandidatų ir prezidento tarpo, buvo Elizabeth Dole, vienintelė iki šiol moteris, galbūt turėjusi nemažai galimybių bent jau priartėti prie baigmes linijos. O galbūt net laimėti (Amerikos balsuotojai kartais rinkimuose iškrečia nenumatytą, visus nestebinantį, pokštą). Dabar neturėsime progos sužinoti, kokia būtų buvusi pagrindinė jos kampanijos linija, ką Elizabeth Dole norėjo žadėti savo valstybės gyventojams, kaip tuos pažadus būtų mėginusi įvykdyti. Jeigu kai kam Dole pavardė atrodo nepažįstama, tai varta pasakyti, kad Elizabeth yra buvusio senatoriaus Robert — Bob — Dole, kandidavusio praėjusioje rinkimuose ir pralaimėjusio prieš Bill Clinton, žmona. Ji yra turėjusi aukštą pareigą JAV vyriausybėje Vašingtone, sėkmingai vadovavusi Amerikos Raudonajam Kryžiui ir turėjo ypatingą moterų balsuotojų palankumą. Po dabartinio prezidento „nuotykių“ su visu pulku „dailiosios lyties atstovių“, po tarptautinės politikos, daugiausia visas problemas linkusios spręsti ginklo pagalba, moteris prezidentė kai kam atrodo labai priimtina.

Tai kodėl ji pasitraukė dar prieš oficialią rinkimines kampanijos pradžią, užleisdama lenktynes vėl išskirtinai vyrams? Atsakymas paprastas: „Netikėtai daugumai partiečių (LKDP narių. — Z.Z.) iniciatyva parodė neįvardytą partijos „vadovybę“ („Dienovidis“, 1998 m. Nr. 16).
Priešas Gediminas Vagnorius vėl man pasakoją (03.27), kad jis Prezidentui pateikė ministrų sąrašą, kuriame buvo ir mano pavardė. Adamkus pasiūlė mane išbraukti. Vagnorius nesutikęs. Del to buvę ginčijamasi iki 21 val. Paskutinis Vagnoriaus argumentas buvo tas, kad mano nebuvimas sąrašą pakenks Krikščionių demokratų partijai, pagilins jos skilimą, be to, galesianti kilti grėsmė konservatorių ir krikdemų koalicijai, todėl Vagnorius pasiūlė Prezidentui atsislausti LKDP vadovo. Prezidentas buvo telefonu sujungtas su Feliksui Palubinskiu. Kodėl tarsi būtų su Palubinskiu, o ne su LKDP pirmininku Algirdu Saudargu (abu tada buvo toje patioje patalpoje, man nesuprantama ir keista. Palubinskas telefonu Prezidentui pasakęs, kad manęs pašalinimas krikdemams nepakenks ir skilimas nepagilins, taigi pasėkmiai nebūsia. Tada Vagnorius jau nebeturėjo argumentų ir sutikęs mane išbraukti iš ministrų sąrašo. Kas dave igaliojimus Palubinskiui taip kalbėti, nežinoma.

Koks šioje istorijoje LKDP pirmininko Saudargo vaidmuo, tiksliai nustatyti trūksta duomenų. Spauda apie jį rašė neaiškiai ir prieštarogai, pateiktu kelias citatas:

„Partija lyg ir krikščionių, lyg ir demokratų, bet jai vadovauja vienasmenis jos pirmininkas A. Saudargas ir jo draugų būrelis“ (Vilmantas Pauliukevičius, „Votuta“, 1998 m. Nr. 15).

„Saudargas gulė kryžiumi prieš Z. Zinkevičių — neva jį vėl siūlydami (tokių reikalavimų iš tikrųjų buvo. — Z.Z.), — pastatysime ir nepatogiai padėti V. Adamkui, — kalbėjo jis (P. Gražulis. — Z.Z.), — galbūt nepatogioje padėtyje būtų atsідūręs pats A. Saudargas, jei prieš tai vedė slaptas derybas su Prezidentu“ („Lietuvos aidas“, 1998.04.15).

(B.d.)

Pernai beveik šiuo pačiu metu (spalio 23 d.) Lietuvos prez. Valdas Adamkus lankėsi Vašingtone ir susitiko su JAV prez. Bill Clinton. Šiame jis lankosi Kanadoje, kur susitiko su jos valdžia bei Kanados lietuviais. (Elta)

LIETUVOS PREZIDENTAS PAS KANADOS LIETUVIUS

Viešėdamas Torontą, prezidentas Valdas Adamkus padėję Lietuvai apibūdino kaip „pilną ir džiaugsmo, ir skausmo, ir nepriteklių“.

Taip Lietuvos vadovas sekmdienio popietę kalbėjo daznoje Kanados Lietuvių Bendruomenės susibūrimų vietoje, vadinamoje Anapilio lietuvių sodyba. Čia susirinko pilna salė — apie pusantro tūkstančio — tautiečių iš visų septyniolikos Kanados LB skyrių, kurie vienija apie 40,000 toje šalyje gyvenančių lietuvių. Susitikime dalyvavo labai daug jaunimo.

Buvo dainuojamos lietuviškos dainos, skaitomos rašytojų, dainininkų, pukelevičiūtes eilės, išgarsios skambėjo poeto Henriko Nagio balsas.

Susitikime dalyvavusi miestinė merė (Hazel McCallion) pasidžiaugė tuo, kad lietuviai daug prisidėjo prie Kanados gerovės ir padėjo šaliai užimti vadovaujamą poziciją Jungtinių Tautų ataskaitoje apie valstybių raidą.

Kreipdamasis į tautiečius, prezidentas V. Adamkus sakė, kad dabar Lietuvoje gyvena laisvi ir savarankiški žmonės, tačiau pažymėjo, kad ilgi sovietų okupacijos metai paliko savo ženklą — vis dar jaučiama, jog buvo paneigti morales dėsni, sugriauta vertybių skalė. Ypač didelė

vertybe prezidentas pavadino tai, kad buvo iškovota žodžio ir spaudos laisvė, nors ja kartais ir būna piktnaudžiaujama.

Kaip pranešė prezidento atstovė spaudai Violeta Gaižauskaitė, Lietuvos vadovas prisiminė ir darbus, kuriuos Kanados lietuviai nuveikė Lietuvos labui. Jis paminėjo, jog maždaug prieš dešimtmetį išeiviai surinko milijoną dolerių, kuris buvo panaudotas Lietuvos diplomatinės atstovybės pastatui Briuselyje įsigyti. Be to, Kanados lietuviai buvo surengę akciją, per kurią surinko ir perdavė Lietuvai apie 200 žemės ūkio mašinų.

Kanados lietuviai turėjo labai daug klausimų prezidentui — iš anksto buvo taštu pateikta apie kelis šimtus klausimų, bet dėl laiko stokos prezidentas galėjo atsakyti tik į dalį jų.

Domėtasi tuo, ar Lietuvai bus pelningas Būtingės naftos terminalas, ar nereikėtų mažinti ambasadų ir jų darbuotojų skaičių. Be to, Kanados lietuviai teigė turį žinių, kad Lietuvos prezidento išlaikymas valstybei kainuoja gerokai daugiau nei kitose dviejose Baltijos valstybėse. Prezidentas pažymėjo, kad didelės sumos susidaro dėl to, jog išlaikymo išlaidas įskaiciuojamos ir lėšos, skirtos preziden-

dentūros rūmų remonto bei statybos darbams.

Buvo ir klausimas apie Lietuvos derybas su JAV bendrove „Williams“, ketinančia investuoti į Lietuvos naftos ūkį. Prezidentas „Williams“ investicijų projektą ir su tuo susijusius reikalus pavadino „sunkiai praryjama piliule“.

Per susitikimą Anapilio lietuvių sodyboje pasikeista dvanomis. Prezidentui V. Adamkui Kanados lietuviai padovanojo skulptūrą „Seima“, taip pabrėždami tvirtus ryšius tarp tautiečių, gyvenančių abipus Atlanto. Šios skulptūros autorius — amžinojo įšalo žemėje gyvenančios invitu tautos atstovas, todėl Kanados lietuviai šioje dovanoje išvėlgė ir sesą su lietuvių tauta, kurios ištvėrmė taip pat išbandė įvairūs sunkumai ir negandos.

Prezidento atstovė spaudai sakė, kad Kanadoje viešintis prezidentas V. Adamkus visur labai svingingai sutinkamas.

Dar Toronto oro uoste šeštadienį iš lėktuvo išlipusį prezidentą pasveikino „Maironio mokyklos auklėtiniai, kurie padainavo ir Lietuvos vadovui padovanojo savo mokyklos sporto marškinėlius.

Tą patį vakarą prezidentas dalyvavo priėmime bei vakarieneje Lietuvių namuose Torontą. Per šį pobūvį reikšmingos paramos sulaukė prezidento žmonos Almos Adamkienės labdaros fondas — buvo surinkta daugiau kaip

16,000 Kanados dolerių (per 40,000 litų) aukų šiam fondui. Labdaros fondas pasipildė ir lėšomis, kurias paaukojo Išganytojo bažnyčios parapijos moterų draugija. Šioje lietuvių bažnyčioje sekmdienį buvo aukojamos Mišios, kuriose dalyvavo ir prezidentas V. Adamkus.

Pasak atstovės spaudai, per Mišias kreipdamasis į gausiai susirinkusius tautiečius, prezidentas prisipažino, su nerimu palikęs Lietuvą ir išvykęs vizito į Kanadą, bet pažymėjo tikis, kad pavyks išspręsti kilusias problemas.

Prezidentas Torontą įteikė, dar vasarą paskirtus, garbingus valstybės apdovanojimus — ordinus — Lietuvos garbės generaliniam konsuli Kanadoje Hariui Lapui, Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkui Algirdui Kaziui Vaičiūniui, žymiems išeivijos veikėjams Antanui Pacevičiui ir Sigitui Krašauskui. Beje, lietuviški akcentai pre-

zidentą V. Adamkui lydi jau nuo kelionės pradžios. Kanados oro linijų lėktuvu skrendant iš Frankfurto į Torontą, Lietuvos vadovui prisistatė lietuviškai kalbanti stiuardės — Kanados lietuvaitė Lina Celterius. Taip oro linijų bendrovė nutarė padaryti staigmeną Lietuvos prezidentui ir parodyti jam išskirtinį dėmesį.

Dar sekmdienio vakarą prezidentas iš Toronto išvyko į Ottawą. Pirmadienio darbo tvarkėje — Lietuvos vadovo susitikimai su Kanados premjeru Jean Chretien, užsienio reikalų ir gynybos ministrais. Antradienį numatyti susitikimai su Kanados generalgubernatore Andrienne Clarkson, Senato ir Bendruomenių rūmų vadovais. Susitikimuose kalbama apie Lietuvos pasitangą tapti NATO ir Pasaulio prekybos organizacijos nare, taip pat apie dvišalį bendradarbiavimą įvairiose srityse. (Elta, spalio 25 d. — Iš Toronto)

„SODRAI“ GRESIA BANKROTAS

Nuo praėjusių metų rudens kiekvieną mėnesį mažėjančios „Sodros“ socialinio draudimo fondo pajamos sukėlė pavojingą pajamų ir išlaidų disbalansą, kuris rugsėjo pradžioje pasiekė 359 mln. litų. „Sodros“ vadovybė prognozuoja, kad metų pabaigoje deficitas tokiu tempu nebedidės, tačiau 2000 metus „Sodra“ pasitiks su beveik 400 mln. litų trūkumu ir augančiomis palikimais komerciniams bankams, rašo „Lietuvos rytas“.

Jau pripažįstama, kad šių metų deficitą nebeišgelbės jokie įstatymų pakeitimai. Specialistai įsitikinę, kad „Sodrai“ būtina 300 mln. litų injekcija iš valstybės biudžeto, nes kitaip fondas nepajėgs išbristi iš skolų.

Rugsėjo 22 d. vyriausybės posėdyje pritarė „Sodros“ gelbėjimo planui. Skubiai siūloma pakeisti Valstybinio socialinio draudimo įstatymą ir padidinti uždario ribą privarimo socialinio draudimo įmokoms skaičiuoti nuo 3,5 iki 5 vidutinių darbo užmokesčių. Įvedus 5 vidutinių darbo užmokesčių ribą, „Sodra“ per metus nesurinktų 72 mln. litų. Siemtel dėl įvestos 3,5 vidutinio darbo užmokesčio ribos fondas neteko 132 mln. litų. Rugsėjo mėnesį vidutinis darbo užmokestis buvo 1,100 litų.

Dirbantiems pensininkams siūloma mokėti tik bazinę pensiją, kuri yra apie 130 litų.

Rima Jakutytė

KAIP AŠ BUVAU MINISTRU

Tėsinys ZIGMAS ZINKEVIČIUS Nr. 47

Mane rėmė krikdėmų „vyresnieji“ (Ignacas Uzdavinys, Petras Gražulis, Kazimieras Kryževičius ir kt.) buvo laipsniškai išstumiami ir jų įtaka mažėjo (vėliau net bandyta jų visai atsikratyti), jie mano pašalinimo atveju, žinoma, siūlytų krikščioniškos orientacijos asmenį (vėliau siūlė viceministrą Vincentą Lamanauką, Rietavo katalikiškos gimnazijos direktorių V. Rutkauską). Tačiau nerimas išnyko, kai 1998.03.16 LKDP valdyba nutarė, kad pagal koalicijos sutartį LKDP paskirtoms ministerijoms toliau vadovaus LKD partijos deleguoti ministrai, taip pat ir aš. Šią nuostatą 03.21 palaikė ir LKDP taryba. Taigi priežastys nerimauti lyg ir išnyko.

Su prezidentu Valdu Adamkumi kontaktų esu turėjęs, ko gero, jau prieš kokius tris dešimtmečius. Mane supažindino Česlovas Kudaba, su kuriuo teko nemažai bendrauti dirbant tame pačiame Vilniaus universitete. Tai įvyko Rasų kapinėse prie Basanavičiaus kapo Vėlinių vakare (ten lankytis tada buvo pavojinga). Vėliau po ilgokos pertraukos su būsimuoju prezidentu buvau susitikęs 1985 m. Čikagoje per V Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumą.

1998 m. kovo 20 d. lankiausi Klaipėdos universitete ir teko dalyvauti Prezidento priėmimo Klaipėdoje ceremonijoje. Čia susitikę prisiminėme seną pažintį. Pagaidavau audienčios pasikalbėti švietimo ir mokslo klausimais. Prezidentas sutiko ir pažadėjo mane pakviesti. Laukiau to pakvietimo.

Po penkių dienų, kovo 25 d., truputį prieš 14 val. Vyriausybės posėdžio metu man buvo pranešta, kad 14.30 val. atvykčiau į Prezidentūrą. Nuvykęs pirmiausia buvau apspistas korespondentų. Į juos nekreipiau

dėmesio, kadangi žinojau, jog korespondentai atakavo ir kitus Prezidento pakviestus ministrus (jis kalbėjosi atskirai su kiekvienu). Be kitų įprastų klausimų korespondentai primygtinai manęs teiravosi, ar aš nežadu atsistatydinti. Atsakiau, kad tai padarysiu tik tada, kai įsitikinsiu, kad mano abu svarbiausi uždaviniai, dėl kurių atėjau į Ministeriją, jau įvykdyti.

Prezidento kabinetė išbuvau daugiau negu valandą. Kalbėjomes tik dviese. Jau iš pirmų sakinių mačiau, kad Prezidentas labai vienašališkai nuteiktas Kuolio Lukšienės grupuotės, kad jam prisakyta daug neteisybės, kurią man teko atitaisinėti. Plačiau papasakojau apie savo darbą ir svarbiausius tikslus. „Nemaniau, kad čia viskas taip labai sudėtinga“, — pasakė Prezidentas man baigus. Iš tolesnės jo kalbos jutau, kad yra gerokai prižadintas, jog manęs palikimo ministru atveju nebūsia ramybės: inteligentija (iš tikrųjų tik Kuolio-Lukšienės pakraipos) visą laiką prieš mane kovosianti ir man nebusiančios sudarytos sąlygos dirbti. Tuo mūsų kalba ir baigėsi. Prezidento laukė kiti ministrai.

Išėjusį iš kabineto mane vėl apspito korespondentai. Klausinėjo, ką Prezidentas sakė ir ar aš liksiu Ministerijoje. Atsakiau, kad nei iš Prezidento, nei iš Premjero lūpų negirdėjau, kad esu nepaliekamas, ir skubiai grįžau į Vyriausybės posėdį. Jam pasibaigus ministras Vytautas Knašys (jau atsistatydinęs) pakvietė mane į savo išleistuves netoliese esančioje Žemės ūkio ir miškų ministerijoje. Sutikau trumpai paboti, nes iš ankstyvo ryto manęs lauks nebaigti darbai. Kiek pavėlavęs ten atėjo ir Algirdas Saudargas. Jis ėmė man kažką keistai pasakoti, lyg ir atsiprašinėjo (nesuvočiau už ką), kalbėjo taip padrikai (diplomatiškai?), kad neįmanoma jo kalbos turinio atpasakoti.

Į namus parvažiavau apie 20 val., paziūrėjęs „Pano-ramą“ ir nieko iš jos nesužinojęs, netrukus nujau miegoti. Kaip paprastai greit užmigau. Apie atleidimą

sūžinojau tik anksti rytą pusryčiaudamas iš radijo žinių laidos.

Pirmas pojūtis — palengvėjimas, staigus ir netikėtas: nuo pečių nukrito didžiulė našta, nebėreikės kęsti spaudos patyčių, neužsitarnautų nuoskaudų. Geriau pasitraukti, negu dirbti surištomis rankomis. Dar vėnėnėris tokios įtampos metus vargu ar beįsilaikytiau, nors sveikata nesiskundžiu. Dienos tapo ilgesnės, iki tol jos tiesiog skrido. Tik gaila, kad per metus ir tris mėnesius nespėjau baigti viso to, ką buvau numatęs, svarbiausia, ne viską, ką padariau, pagėgiau negrįžtamai įtvirtinti. Bet tam tikras lūžis jau įvyko ir dėl to džiaugiamasi. Kad ir kaip besistengtum, visko, ką pasiečiau, nepanaikinsi. Šis tas vis tiek liks. „Feci, quod potui“ — padariau, ką galėjau. Dėl to pirmam korespondentui, kuris ir mane kreipėsi, pasakiau, kad į Ministeriją atėjęs be džiaugsmo, išėinu be liūdesio.

Kas vyko kovo 25 d. vakare, man nesant Prezidentūroje, ėmė aiškėti tik vėliau. Pirmiausia šį tą patyrė iš spaudos. Pateikiu kelias citatas:

„trečiadienį vakare Prezidentas paskambino partijos (LKDP. — Z.Z.) valdybos nariui, Seimo pirmininko pavaduotojui Feliksui Palubinskiui ir pranešė, jog ketina netvirtinti Z. Zinkevičiaus ministrų... klausė, kokia bus partijos reakcija, ir siūlė iki vidurnakčio pasiūlyti kitą kandidatą“ („Lietuvos rytas“, 1998.03.27).

„Prezidentas paklauso seno pažįstamo iš Amerikos, krikdėmų vadovybės nario“ („Respublika“, 1998.04.16).

„Laikraščiai pranešė apie derybas su mistine „LKDP vadovybe“, kurios, tarp kitko, niekas nebuvo ipareigojęs tartis... Kadangi partijos Taryba yra vyriausiasis LKDP organas tarp konferencijų, tapo aišku, kad krikdėmų „vadovybė“ (beje, tai šios partijos Statute nenumatyta darinis) viršijo savo igaliojimus, slapta net nuo partijos valdybos sumanijęs pakeisti ministrą“ („Votuta“, 1998 m. Nr. 15).

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

DIEVUI KLIUVINYS ŽMONIJOJE

Anton Andwander. Ištrauka iš jo knygos: „Einführung in die Religionsgeschichte“, Koesel & Pustet, München, 1930 m.

Savitą grėsmę Dievo idėjai žmonijoje sudaro fizinės ir moralinės blogybės. Del to žmonėms kyla klausimai: ar Dievas yra pakankamai geras, kad jis tų blogybių nori? Ar jis nėra pakankamai galingas, jei jis negali jų pašalinti? Ar jis nėra indiferentiškas ir beasmeniškas? Ar gal yra jo varžovas, kuris pasėja rauges tarp kviečių? O gal blogybė yra tik blogu atrodantis dalykas, tik išorinė būtybė, apraška, kuri slypi visų daiktų pagrinduose? Tai klausimai, kuriais yra užsiėmusios religijos ir filosofijos.

Blogio samprata primitiviose religijose

Religijose galima apskritai pastebėti, kad jos nėra linkusios blogio principą laikyti tuo principu, kuris yra visumos kūrėjas, tvarkytojas ir yra gero norintis. Tai yra savaime suprantama, nes blogis daugiausia suprantamas, kaip trūkumas, kaip priešingybė, kaip tai, ko neturėtų būti. Jis yra „suprantamas, kaip dalykas, netvirtas savyje; kaip pasaulio kenkėjas. Ne kaip pagrindinė jo linija, bet atskira atsitiktinybė.

Tačiau jis, nors ir nevieningas, jokių būdu ne šalutinis ir retas dalykas. Priešingai, tiek primitivūs žmogus, apsuptas priešiškių jėgų, tiek kultūringas žmogus supranta, kad kultūrinėmis priemonėmis kentėjimas ir blogis nėra pašalinamas, tik sušvelninamas, ar pastumiamas į šalį.

Del to nereikia stebėtis, kad visose tautinėse religijose yra įsivaizduojama tokių klasišgų būtybių, kurios pasidariusios apvaldancios ir prislegiančios. Del to naktis, požeminis pasaulis, ledinė šiaurė, tvankus vidurdienio karštis, vanduo ir ugnis, perkūnija ir audra, balos ir dykumos, kentėjimas ir mirtis yra apkraunamas velniškumu ir apgyvendinama daugybe velniškų dvasių. Galima sakyti, kad tokiu būdu politeizmui atitinka ir polidemonizmas. Geros ir blogos dvasios dalyvauja varžybose, ir gerosios jokių būdu nepasireiškia kaip stipresnės.

Kaip didžiosios religijos kovoja su blogiu

Paziūrekime dabar, kaip didžiosios religijos išaiškina blogybę. Negalime nepastebėti, kad tarpe primitivių religijų esminis blogybės negerumas nėra nuslepimas. Tačiau jam pripažįstamas tam tikras pasitovumas ir nuoseklumas. Ir, norint tai padengti, pagalbos reikia ieškoti visada gero ir visa galincio Dievo sampratoje.

Mes galėtume išskirti šiuos religijų tipus. Indijos religijose vyrauja pažiūra, kad visame žemiškame pasaulyje kentėjimai ir aistros kluodo džiaugsmui. I tai reikia žiūrėti, kaip į jausmų apgaule /Maya/. Panašiai į nelaimės žiūrėti ir senasis Budizmas, kuriam jos yra ryšulys visokių aplinkybių, kurios „kilnų ir dėmesingą žmogaus kelią“ gali padaryti neveiksmingu. Tobulajam (Tathagata) apsigynimui yra pri-

einama nirvanos priemonė, kurios bruožas yra visuotinis kentėjimo neturėjimas.

Rytietiškoje — helenistinėje religijoje — pasauli žiūrima, kaip į doriškai abejingą dalyką, kaip į anapus asmeniškumo esantį pasaulio dėsningumą, kuris surašytas žvaigždynuose. Jie be jokio skausmo sukasi, nepaisant, ar kas kam atrodo gera, ar bloga.

Sitokių blogio problemos sprendimą žmogui sunku paminti ir del to visur, kur ši pažiūra yra pasiekusi filosofinio lygio, randame plačiai išsivysčiusį tikėjimą į burtus. Burtų pagalba norima papirkti negailestingą būtybę, arba stengiamasi negailestingą būtybę pakeisti į maloningą apvaizdą, kuri sugeba net blogybes pakeisti į gerą. Taip mokė filosofas Markus Aurelijus.

Dualizmo filosofija

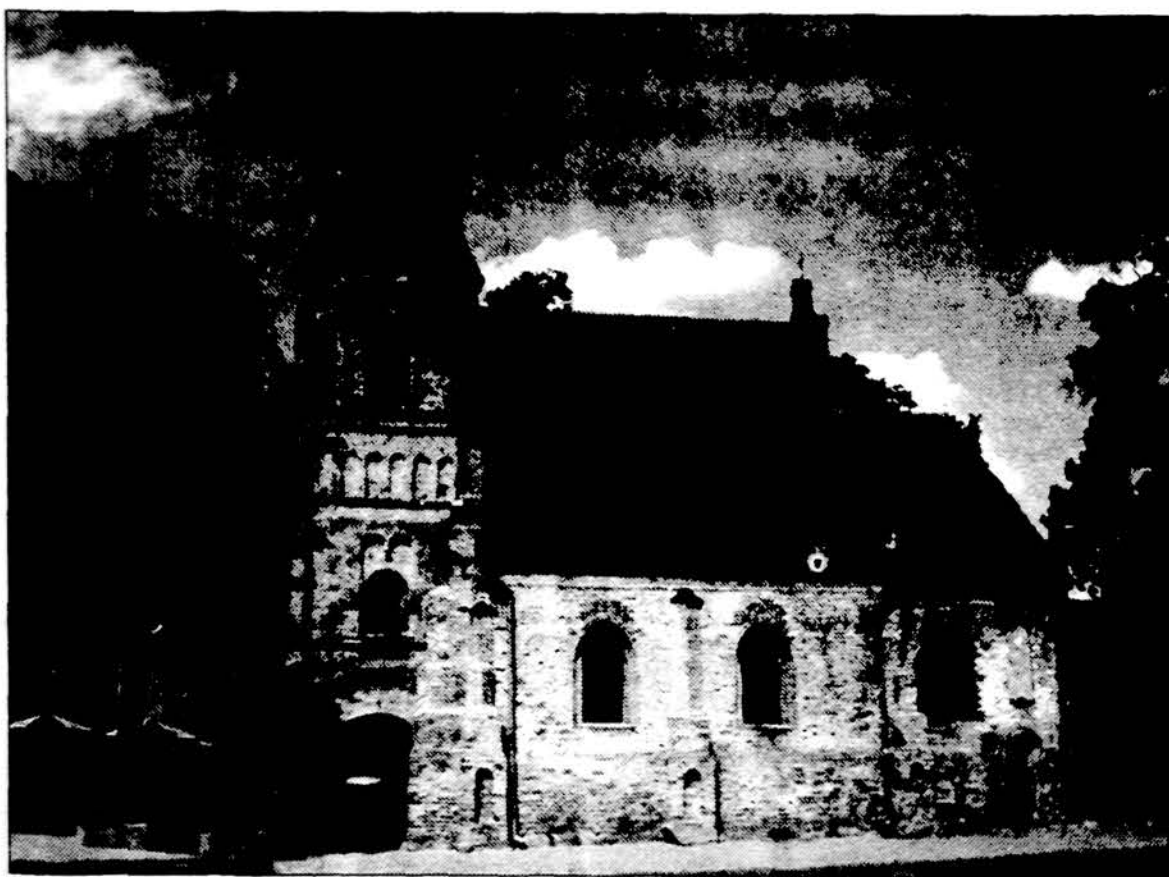
Radikalų gėrio ir blogio sprendimą turi tie, kurie gerį sutapatina su dvasia, blogį su medžiaga ir kūnu, ir tarp jų pastato neperžengiamą amžiną bedugnę. Bet, kadangi žmogus dalyvauja abiejose šios bedugnės pusėse, tai jam tenka neišvengiama tragika. Sitokiai dualistinei pažiūrai atstovauja Orfejaus legenda, kuri žmogų laiko kilusiu iš taniškos blogybės, ir iš dioniziškų bei dieviškų elementų.

Tai taip pat moko Manicheizmas, kuris į šviesą ir tamsą žiūri, kaip į amžinus, ir lygiai galingus, principus. Jis skatina niekinti medžiagą, neišskiriant net vedybų. Keista, kad šis radikalus dualizmas, nors kentėjimo problemos neišsprendžia, Gordijaus mazgo neatmežia, bet, nepaisant to, daro įtakos religiniam gyvenimui. Jis ateina su Platono filosofija, misterijų kultu, su orientališkėmis — rusiškėmis paslapčių sektomis ir su viduramžiais Katarais. Juose visuose galima atrasti šios galvosenos pasekų ir tai vienur kitur pasirodo net dabar. Šis mokslas yra priešingas sveikam žmogaus prigimties supratimui ir griaua dorines bei kultūrinės pastangas.

Antra vertus, yra dualistinių galvosėnų, kurios pripažįsta, kad aukštąjai būčiai yra varžovas, tačiau iš pagrindų jame mato bėgį maištininką. Ir taip Kalifornijos Maidu tautoje, ištisai driekiasi prieštaravimas tarp pasaulio kūrėjo Kodoyante ir jo priešininko vylingo Koyoten, kuris tačiau aukščiausios būtybės neįstengia aptemdyti. Masai tautoje, šiaurinėje Afrikoje, yra du Nagai: raudonas piktas Nagai ir geras juodas Nagai. Bet maldomis yra kreipiamasi tik į šį pastarąjį.

Zaratustros religijoje yra išvystytas dualizmas doriniu ir kulto būdu. Jų gatose skaitome, kad „pradžioje šios abi dvasios, buvo dvyniai, jų pačių žodžiais betariant vadinosi geras ir blogas principas, pasireiškias mąstyme, gyvenime ir veikime. Šitie du principai vadinasi šventoji dvasia ir blogoji dvasia. Pastaroji, būdama apgaule, niekingumo ir tūštumos valdovė, negali priešintis prieš teisingai veikiantį Mazda tikintįjį.

Tik vėlesniame, iškrypusiame Parsizme ir jo gynyba yra stipriau išvystyta. Bet galutinėje išvadoje visas blogis bus

Sv. Gertrudos bažnyčia Kaune. Nuotr. Viktoro Kučo

LIETUVOS VYSKUPŲ KONFERENCIJA

Š.m. rugsėjo 29 d. Vilniuje. Lietuvos Vyskupų konferencijos (LVK) sekretoriats Europos Komisijos delegacijos Lietuvoje vadovas ambasadorius Henrik Schmiegelow susitiko su LVK ir Visagino katalikų parapijos bendruomenės atstovais. Pokalbyje dalyvavo LVK Generalinis sekretorius vysk. Jonas Boruta, SJ, Vilniaus arkivyskupo generalvikaras vysk. Juozas Tunaitis, Visagino Apaštalo Šv. Pauliaus parapijos klebonas kun. Vytautas Rapalis, parapijos bendruomenės nariai — Ignalinos

sunaukintas, kad palaimintiesiems niekas nekludytų.

Vėlesnėje tydyjeje ir krikščionybėje velnias yra nupuolęs angelas, kuris atneša nuodmes, mirtį ir visokias blogybes. Tačiau jis negali žmogaus įtraukti į savo amžiną nelaimę prieš paties žmogaus valią. Islamas žydišką ir krikščionišką velnio tradiciją yra paėmęs iš jų tradicijos, nudažytos apokrifinių raštų. Iš Iblis jiems yra pasidavęs velnias, iš Schaite — Sėtonas. Jis buvo nustumtas del to, kad jis nenorėjo Adomui pareikšti pagarbos (Sure 7,10). Krikščioniškoje teologijoje galima sutikti pažiūrą, jog Liuciferis nupuolė del to, kad jis negalėjo sutikti su Dievo — Žmogaus įsikūnijimu. Korano teologija tačiau nieko neprisidėjo prie gyvenimo mįslės išaiškinimo.

Velnio religijos klausimas

Kai kuriais laikais ir kai kuriose visuomenėse blogio jėga taip užvaldo žmonių nuotakas, kad yra pagrindo kalbėti greičiau apie velnio religiją, negu apie Dievo religiją. Negalima neigti, kad ir krikščioniškose tautos velnio tikėjimas taip stipriai neįsigalėję, kad nebūtų pagrindo kalbėti apie velnio tikėjimą. Ir tai atsitinka ne be neoplatonistiškos demonologijos mokslo. Tačiau yra visiškai be pagrindo kalbėti apie Viduramžių arba Romos kultūros nupuolimą nuo Dievo idėjos. Del to, kurie norėtų taip priekaištauti, jis galėtų pasimokyti iš vienos ar kitos vadinamų aukišnių legendų apie šventųjų gyvenimus, parašytų Jokubo de Voragine, mirusio 1298 m. Ir, tie, kurie mėgsta kalbėti, apie ragų kvailys, tai daro nekritiškai ir tokiu būdu prie velnio baimės nugalejimo neprisideda. Žinoma, negali būti abejonės, kad blaivus krikščioniškas jausmas priešintis burtininkiškoms priemonėms kovoti su velniu turi būti saikingas ir protingas.

Verte J. Dulebaitis

atominės elektrinės inžinieriai, techniniai darbuotojai. Ambasadorius Schmiegelow papasakojo apie susitarimą parengti projektą del atominės elektrinės pirmo bloko uždarymo 2005 metais ir apie Europos Sąjungos paramą sprendžiant šio projekto vykdymu susijusias technines, ekonomines ir socialines problemas.

Vysk. J. Boruta ambasadoriui išreiškė Bažnyčios susirūpinimą, kad, sprendžiant elektrinės uždarymo problemas, nebūtų užmiršti konkretūs Visagino gyvenančių ir atominėje elektrinėje dirbančių specialistų interesai, socialinės problemos, kad jie nebūtų palikti be darbo ir be švietėsiškos vilties atečiai. Ypač aktualu gyvenamojo ploto problema. Šie žmonės Visagine turi įsigyti butus, kuriuose planavo gyventi ir juos palikti savo vaikams. Uždarius elektrinę ir netekus darbo jėgą, tų būtų nebus lengva parduoti net už pačią mažiausią kainą leidžiančią tolygų būstą įsigyti kitur. Tokia situacija susidare Vilniaus arkivyskupijoje esančioje Didžiasalio gyvenvietėje.

Ten, uždarius statybinių medžiagų kombinatą, daugiabučiuose buvusių kombinato techninių darbuotojų butuose apsigyveno iš kitų Lietuvos miestų socialiai remtini žmonės ir gyvenvietėje susidarė įvairiais požiriais sunki normaliam visuomenės vystymuisi situacija. Didžiasalioje yra tik keli tūkstančiai gyventojų, o Visagine gyvena apie 35.000 gyventojų, pastatyta 12.000 butų. Dauguma šių gyventojų,

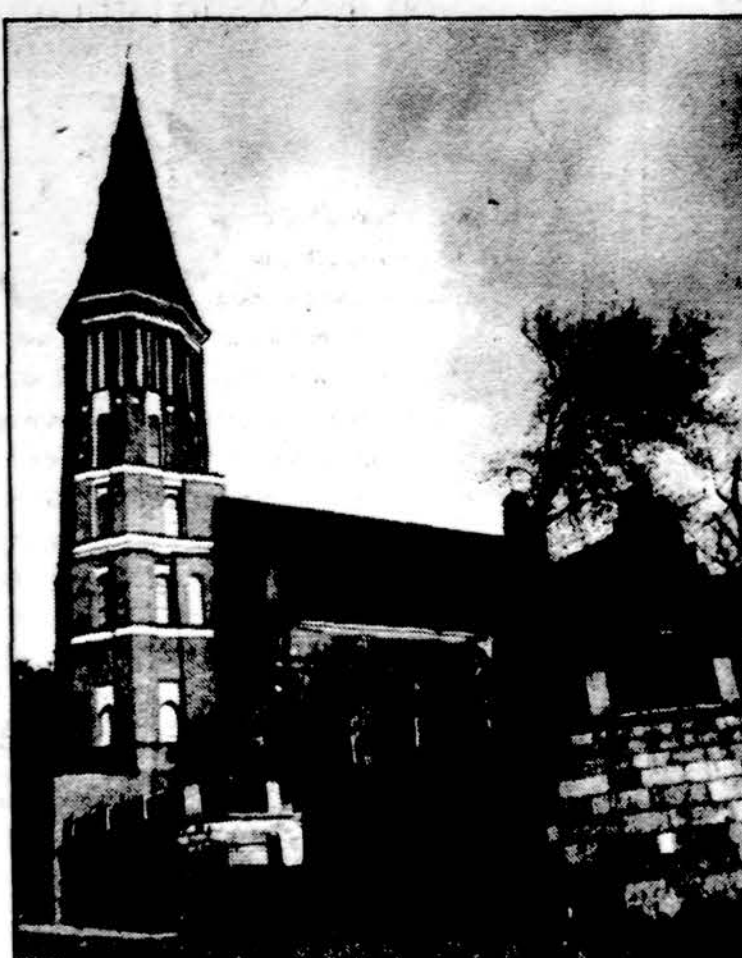
uždarius elektrinę, liks be darbo ir be švietėsiškos vilties atečiai. Kyla pavojus, kad jie bus pastumti link girtavimo ir asocialaus gyvenimo būdo. Atominės elektrinės uždarymas tampa ne tik politinė, ekonomine, socialine, bet ir moraline problema. Butų gėra, kad, rengiant elektrinės uždarymo projektus, į tai būtų atsižvelgta, siekiant kuo mažiau traumuoti žmones ir jų likimus.

Pokalbio dalyviai sutarė, kad anksčiau ar vėliau atominę elektrinę reikės uždaryti, tačiau ją reikia uždaryti civilizuotai, atsižvelgiant į visų to uždarymo paliestų tiek Europos šalių, tiek Lietuvos, tiek elektrinės darbuotojų bei Visagino gyventojų interesus.

Manoma, kad šis pasikeitimas nuomonėmis buvo naudingas Ignalinos atominės elektrinės uždarymo moralaus ir civilizuoto projekto paieškom.

LVK sekretoriats

Imbradas. Birželio 30 d. Imbrade prie Ilgio ežero buvo surengta giesmių šventė „Giesmės Marijai“. Tai kasmetinis Šv. Mergelės Marijos, prieš 32 metus pasirodžiusios ant šio ežero, pagerbimas. Šventėje dalyvavo Moletų, Kauno bei Zarasų „Canticum“ chorai. Po giesmių procesija melsdamasi ejo į Imbrado bažnyčią, kur vėl vakarą Anykščių dekanas kun. V. Rabašauskas, Anykščių vikaras kun. V. Juškešas, Subačiaus klebonas kun. A. Neverauskas aukėjo šv. Mišias. Šiais metais žmonių susirinko kaip niekad daug. Buvo renkamos aukos koplyčios prie Ilgio ežero statybai.

Vytauto bažnyčia Kaune.

SKELBIMAI

**ELEKTROS
VEDIMAI – PATAISYMAI**
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBES DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapalis ir Of. Mgr. Aukšė
S. Kana kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

**TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
ŠALDYTUUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS,
ORO VESINTUVUS.**
H.DECKYS
TEL. 773-585-8824

**Legaliai gyvenanti šeima
ieško buto tik ne Marquette
Parko ir ne Brighton
Parko apylinkėse.**
Tel. 773-376-2372.

**Skubiai reikalingi
taxi vairuotojai.**
Tel. 847-774-6643.

**Home Health Care Intl.
Agency**
ieško 3 moterų ir 2 vyrų prižiūrėti
vyr. amž. žmones. Reikalinga
anglų k., kantrybė, atjautimas,
vairuotojo leidimas ir patirtis.
Skambinti Phil,
tel. 414-763-2615.

**BALTIA EXPRESS
CO. LTD.**

Prez. Vidmantas Rapšys
Menedž. Algimantas Barniškis
**KALĖDINIAI SIUNTINIAI Į
LIETUVĄ**
Laivu
priimami iki lapkričio 9 d.
kasdien
7269 S. Harlem Ave.,
Bridgeview, IL 60435
Tel. 4-800-SPARNAL 1-800-772-7624
1554 Carmen Drive, Elk Grove
Village, IL 60007
Tel. 1-800-AMBER XP: 1-800-262-3797
Jaunimo centre šeštadieniais
Skambučiai į Lietuvą 12 c/min.

GREIT PARDUODA

**RE/MAX RESULTS
REALTORS**
off. (773) 588-5559
home (708) 425-7160
pager (708) 886-4919

RIMAS L. STANKUS

• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolatada

**Oak Lawn, IL, išnuomojami 2
butai:** vienas 2 mieg., 1 vonia, su
šiluma, virykla, šaldytuvu,
skalbykla. \$665 į mėn.; antras: 1
mieg., vonia, \$500 į mėn. Kieme
maudymosi baseinas ir teniso
aikštė. Taip pat išn. 2 miegamųjų
naujai įrengtas butas pusrysyje
(garden apt.), Pulaski Rd. ir 67 St.
apylinkėje. Kreiptis: First Rate
R.E., Aušra, tel. 773-767-2400.

FOR SALE VILNIUS AREA
A beautiful modern 5 bedroom 300
square meter home on Antakalnio St.
at the end of Saulėtekio Ave., situated
on a 16 are sized lovely forested plot.
10 min. drive to the centre of Vilnius.
Every modern convenience, including
bath house, Gym, basketball and bad-
minton courts and a spectacular
barbecue area. This home comes fur-
nished and with modern appliances.
TV, w/d, d/w, microwave, etc. The ask-
ing price is just \$295,000. Please call
617-864-6914 for further details. (Truly
a one of a kind property.)

**One bedroom apt. heated with
stove & refrig. Near 71 &
Washtenaw. \$350 per mo. One
month security deposit.**
Call 773-476-8727.

**Mokytoja, turinti didelį darbo
stažą, gali mokyti savo
namuose lietuvių šnekamosios
kalbos ir gramatikos.**
Tel. 773-838-1522.

HELP WANTED
Banquet Waitress. Kitchen
help. English not necessary. We
speak Lithuanian + some Polish.
Flexible Days + Hours.
Apply in Person at:
Hickory Hills Country Club
8201 W. 95th St.
Hickory Hills, Illinois.

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGA

**kviečia apylinkės jaunimą dalyvauti
Halloween šokiuose ir
Kanados LJS mėtiname suvažiuime
Halloween šokiai**

Kur? Latvių Namuose
491 College St. Toronto
Kada? 1999 m. spalio 30 d. 9 v.
Įėjimas? \$7.00 su kostiumu
\$9.00 be kostiumu

**Taip pat įvyks
Mėtinis suvažiuavimas:**

Kur? Lietuvių namuose
1573 Bloor St. W. Toronto
Kada? 1999 m. lapkričio 6 d. 1:30 val. p.p.

Kalėdos artėja!

Jūsų dovanos gimines ir artimuosius Lietuvoje pasieks
Šv. Kalėdoms, jeigu kreipsitės į Atlantic Express Corp.
iki Lapkričio mėn. 1 dienos.
Jūsų siuntinys yra labai laukiamas Lietuvoje.
Jau pats metas pradėti ruoštis šiai šventei.

Pigiausi skambučiai į Lietuvą **29¢/min.**
Parduodame telefono korteles.

**ATLANTIC
Express Corp.**

12301 S. New Ave., Suite D, Lemont, IL 60439, (630) 257-8822
2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629, (773) 434-7919
1-888-615-2148, 1-800-775-SEND

• Neimanoma stebėti mie-
gantį katiną ir pasilikti įtamp-
tam.
Jane Pauley

• Amžinasis žmogaus tri-
kampis: gėris, blogis ir pasi-
rinkimo laisvė.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

SIŪLAU REFERENDUMĄ

Kai TS/Lietuvos konservatoriai laimėjo Seimo rinkimus, ir V. Landsbergis pasiskyrė 4 pavaduotojus, buvo aišku, kad rimtai dirbti Seimas nesiruošia.

Valstybė yra praskolinta, turtas baigiamas išparduoti, bankai išvogti. Kas nors sugalvoja naujus projektus, kad tik kuo daugiau pasiskolint iš užsienio dolerių. Kur daug yra, ten daug nubryka.

Siauliu oro uostas, tiltas per Kuršių marias, katedros aikštė, elektros linija į Vakarų. (Ignalinos elektrinė reikia uždaryti, bet nori statyti liniją elektrai eksportuoti!), milijonai sporto klubams ar jų savininkams iš valstybės išdo. Kultūros ministras Šaltenis perka seną smuiką už 90,000 Lt, skiria kultūros atšai ir t.t. Nuo 1993 m. gruodžio iki 1996 m. sausio Finansų ministerija be užsto šalies imonių išdalino daugiau kaip 212 mln. dolerių vertės užsienio paskolų bei valstybės garantijų. („Liet. aidas“, 1997. 04.23). Ar Valstybės kontrolė patikrino, kam tie milijonai buvo panaudoti?

Finansų ministerija praneša, kad Lietuvos valstybės skola 1999 m. liepos pabaigoje buvo 10,852 milijardo litų ir sudarė 24,4 procento numatyto bendro vidaus produkto. („Liet. aidas“ 1999.08.28).

1998 m. valstybės biudžetė didžiausios išlaidos (beveik ketvirtadalis viso 1998 m. valstybės biudžeto) 1,758 milijardo litų yra išlaidos, nepriskirtos pagrindinių funkcijų grupėms (tai prezidentūros, Seimo narių ir ministrų kelionėms, automobiliams, bevielams telefonams, priemonėms, festivaliams, medaliams, bereikalingoms konferencijoms, komisijoms, Čiurlionio kūrinių varžyboms, specialioms pensijoms ir t.t.). Šios išlaidos sudaro, visas išlaidas kartu sudėjus, skirtas 1998 m. biudžetė krašto apsaugai, žemės ir miškų ūkiui ir socialinei apsaugai.

Kiek garbės ir džiaugsmo yra, jei „Žalgiris“, prisamdęs Amerikos negrų, laimėjo Europos krepšinio pirmenybes?

Tuo tarpu „Už premjero meilę krepšiniui valstybė moka milijonus“, tvirtina „Respublika“ (06.10). Dienraščio teigimu, Gedimino Vagnoriaus vyriausybė paskutinėmis savo gyvavimo dienomis dosniai atseikėjo pinigų Lietuvos krep-

šiniui. Šešios didžiulės akcinės bendrovės (AB „Alita“, AB „Anykščių vėnas“, AB „Klaipėdos transporto laivynas“, AB „Stumbras“, AB „Vilniaus degtinė“ ir AB „Geonafita“), kuriose akcijų turi vyriausybė, iš akcijų gautą pelną turėjo pervesti Vagnoriaus parėdymu, ne į biudžetą, o tiesiai į krepšinio klubų bei įvairių krepšinio organizacijų sąskaitas. Kas suteikė tokia galia Vagnoriui? Ką reiškia pasakymas „Konservatorių partija prisiima atsakomybę už vyriausybės darbą“?

Prieš Seimo rinkimus, TS/Liet. konservatoriai skelbė, kad bus grąžinti litais bankuose turėti rubliai. Ir tikrai, pardavus „Lietuvos telekomą“, tiems, kurie buvo arčiau „lovio“, buvo išmokėta. Kitiems kažkodėl nebeliko. Dabar vyriausybė žada duot vietoj litų kaskokių lakštus. Niekas nežino, ar nenori žinot, kur tie pinigai dingio. Grąžint pinigų tiems, kurie turėjo sąskaitas banke, yra neteisinga. Buvo parduotas valstybės turtas, kuris priklausė visiems Lietuvos žmonėms. Turtas priklauso ir vargšui, kuris visai neturėjo sąskaitos banke, todėl turėjo būt išdalinta visiems po lygiai.

1992 m. buvo sudaryta „Valstybės atkūrimo ir konstitucijos komisija“ iš 10 L.R. aukščiausios tarybos narių. Jie paruošė konstitucijos projektą, kuriam 1992 m. spalio 13 d. pritarė Lietuvos Respublikos Aukščiausia taryba. 1992 m. spalio 25 d. referendumu buvo priimtas konstitucijos projektas. Kartu buvo išrinktas naujas Seimas. Rinkimus laimėjo LDDP partija.

Viskas atrodė labai gražu, jeigu ne ką tik priimtos konstitucijos 153 straipsnis. „Kai ši Lietuvos respublikos konstitucija bus priimta referendumu, Lietuvos respublikos Seimas iki 1993 m. spalio 25 dienos 3/5 visų Seimo narių balsų dauguma gali pakeisti Lietuvos respublikos konstitucijos nuostatas, kurios yra 47, 55, 56 straipsniuose, 58 straipsnio antrosios dalies 2 punkte, 65, 68, 69 straipsniuose, 84 straipsnio 11 ir 12 punktuose, 87 str. pirmoje dalyje, 96, 103, 118 straipsniuose, 119 str. ketvirtą dalyje“.

Konstitucijos 55 str.: „Seima sudaro tautos atstovai – 141 Seimo narys, kurie renkami ketveriems metams, remiantis visuotine, lygia, tiesiogine rinkimų teise ir slaptu balsavi-

mu. Seimas laikomas išrinktu, kai yra išrinkta ne mažiau kaip 3/5 Seimo narių. Seimo rinkimų tvarką nustato įstatymas“.

55 str., naujai išrinkto Seimo buvo pakeistas taip, kad 71 seimo narių bus renkami Lietuvos piliečių, o 70, proporcingai pateks į Seimą pagal partijų sąrašus. Lietuvos žmonės buvo apgauti.

„Valstybės atkūrimo ir konstitucijos komisija“ tai iš anksto buvo numatius, kad konstitucijos 55 str. bus pakeistas. Tokiu būdu partijų vadai užsitikrino vietą Seime visam gyvenimui. Šiandien jie vaikšto palaidais apyvarais ir, jei tik kas bando užmint, tuoj pat grasina teismu. Į Seimo posėdžius, jei susirenka pusė, tai labai gerai. Vazinėja po pasaulį už valstybės pinigų. Paryžius, Londonas jau atsibodo, važiuoja į Caymen salas ar Šri Lanką. Nepakeičiamų vadų nėra ir neturi būti.

Č. V. Stankevičius, V. Žiemelis, A. Čaplikas, I. Degutienė, V. Pakalniškis, S. Šaltenis, A. Žvaliauskas, visi pralaimėjo rinkimus, ne tik pagal partijos sąrašus įėjo į Seimą, bet buvo paskirti ministrais. Tai akibrokštas Lietuvos žmonėms. Nenuostabu, kad V. Landsbergis ir Seimas turi labai žemą pasitikėjimą. Žmonės nebeina balsuoti.

Siūlau tik 70 Seimo narių. Seimo narys negali užimti kitų pareigų, nei būti ministru, nei užimt vietą privačioje imonėje. Siūlau JAV LB Krašto valdybai ir Kanados LB Krašto valdybai kartu su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba kreiptis į prezidentą, kad jis sudarytų specialią komisiją, kuri suruoštų referendumą pakeisti Lietuvos Konstitucijos 55 str. (tą tikinkamai pakeičiant kitus, su 55 str. susijusius, Konstitucijos straipsnius). Paragrafo str. gali būti pakeistas tik referendumu. Tam reikalui turėtų būti sudarytas atskiras fondas, kurį paremtų asmenys, organizacijos ir fondai, nes surinkti 300,000 parašų ir per televiziją, radiją, laikraščius supažindinti piliečius su šio referendumo svarba, pareikalautų nemažai išlaidų. Referendumas turėtų būti suruoštas 2000 metų pavasarį, kad ateinantys Seimo rinkimai būtų pagal pakeistą konstituciją. Laiko yra labai nedaug. Ma-

nau, kad tokį referendumą paremtų ir Lietuvos žmonės, ir užsienio lietuviai.

Alfa Mykolėnas
Beverly Shores, IN

*** Turizmo departamentas siūlo Administracinės teisės pažeidimų kodekso pataisų priėmimą Seime.** Šios pataisų pakeisti viešbučius įsigyti pažymėjimus, patvirtinančius jo klasę. Viešbučių, motelių apgyvendinimo paslaugų suskirstymo reikalavimai, pagal kuriuos viešbu-

čiams turi būti suteiktos 5 kategorijų žvaigždutės, išsigaliojo jau nuo 1998 m. rugsėjo 1-osios. Departamento pareigūnai teigia, kad viešbučiai ignoruoja keliamus reikalavimus, o būdų priversti tuos reikalavimus vykdyti nėra. Praėjus metams, dar tik trims viešbučiams yra suteiktos žvaigždutės: iki šių metų vasaros jas gavo Kauno viešbutis „Santaka“ (keturios žvaigždutės) ir Vilniaus viešbutis „Žalioji tyla“ (dvi žvaigždutės) bei „Karolina“ (trys žvaigždutės).

A. † A. jūrų kpt. BRONIUI KRIŠTOPAIČIUI

mirus, jo žmonai dr. MARIJAI, dukrai GRAŽINAI ir sūnui dr. RAMŪNUI bei jų šeimoms reiškiamė nuoširdžią užuojautą.

Aldona Šmulskienė
dr. Linas Šmulskystys

A. † A. DOMININKUI GIEDRAIČIUI

mirus, jo žmonai JADVYGAI, maloniai mano jaunų dienų draugei, reiškiau gilią užuojautą.

Laima Platerienė

Mūsų mielą daugelio metų artimą bičiulį dr. PETRĄ ŽEMAITĮ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės jo liūdesiu netekus brangios sesers

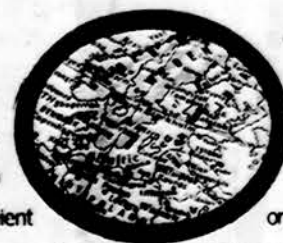
A. † A. TEOFILĖS OBELĖNIENĖS,

mirusios Lietuvoje, Kaune.

Česlava ir Tadas Aleksoniai
Dalia ir Algis Augūnai
Liucija ir Valteris Beržinskai
Vanda ir Vytautas Majauskai
Gražina Petrulienė
Katrina ir Marius Sodoniai

STAR ALLIANCE

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with just one hassle-free connection through Stockholm. Our 4:30 p.m. departure gives you a relaxed morning arrival for business or pleasure. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen

hub. And whether you fly Business Class or Economy Class, you can be sure our service will be world-class, and will allow you to arrive rested and refreshed – all for a reasonable fare. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350. For more information and special offers, visit our website at www.flysas.com.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:30 pm	7:40 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am +1	10:50 am +1
SK 743	Vilnius	Copenhagen	12:45 pm	2:15 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:40 pm	5:40 pm

DRAUGAS, 1999 m. spalio 26 d., antradienis

5

A. † A.

MARIE PREIKSCHAT

Gyveno Čikagoje. Mirė 1999 m. spalio 22 d., sulaukusi 77 metų. Gimė Lietuvoje.

Nuliūdę liko: dukterys Christine, žentas Alex Pehas, Melita, žentas Patrick Jenzake, sūnus Vily, marti Cassandra; aštuoni anūakai; sesuo Marta Trečiokas, brolis Mikas Gallinaitis su žmona Lena.

Velionė buvo motins a. a. Ewaldo ir a. a. Gertrude Trier.

Velionė buvo pašarvota sekmadienį, spalio 24 d. nuo 4 iki 9 v. v., o taip pat pirmadienį, spalio 25 d. nuo 1 iki 4 v. p. p. Lack & Sons laidojimo namuose, 9236 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL. Religinės apeigos buvo pirmadienį, 7 v. v. ir antradienį, 10 v. ryto lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapijos bažnyčioje, 6641 S. Troy St.

Laidotuvės antradienį, spalio 26 d. po religinių apeigų Tėviškės parapijos bažnyčioje 10 val. ryto Bethania kapinėse. Vietoje gelių prašoma aukoti Tėviškės bažnyčiai.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: dukterys, sūnus, anūakai, sesuo, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Lack & Sons Funeral Home.
Tel. 708-430-5700.

A. A.

POVILUI NORVILUI

Amžinybėn iškeliavus, žmoną ONĄ, dukteris, sūnus ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Švėkšniškių draugija

Brangiam draugui

A. † A.

POVILUI NORVILUI

mirus, jo ŠEIMAI reiškiamė nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdimė.

Antanas Šaulys su šeima

A. † A.

VYTAUTUI MAČIUIKAI

Vilniuje mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną MARYTĘ ir jo brolių, mūsų draugą, BENEDIKTĄ ir GRAŽINĄ MAČIUIKUS.

Gražina ir Bronius Aleksandravičiai

Danutė Brazdžionienė

Virginija ir Algimantas Gureckai

Jurgita ir Jonas Kovai

Aldona Prapuolenytė

A. † A.

dr. DOMUI GIEDRAIČIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną, mūsų brangią klasės draugę JADVYGĄ, jo dukras AUDRĄ ir RŪTĄ bei jų šeimą.

Drauge liūdinčios „aušros“:

Irena Augėvičiūtė-Kaestli

Hypatia Yčaitė-Petkus

Aldona Katiliūtė-Valukoniene

Aldona Lesevičiūtė

Salomėja Nasvytytė-Valiukienė

Halina Pogirskytė-Bagdonienė

Viktorija Vaitiekaitė-Bernier

Genovaitė Vaitkutė- Mickevičienė

Rita Vileišytė-Bagdonienė

VILNIUS

Žiemos kainos pirmyn ir atgal

Spalio 1 d. - kovo 31 d.,

išskyrus kalėdinį laikotarpį.

New York \$406
Chicago \$450
Seattle \$560

plius mokesčiai.

Nuolaidos galioja ir iš kitų miestų.

VYTIS TRAVEL

40-24 — 235 St.
Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161
800-778-9847
Fax 718-423-3979

E-MAIL: VYTTOURS@EARTHLINK.NET
WEB SITE: VYTIS TOURS.COM

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

TELEVIZIJOS POKYLYJE -
IDOMI PROGRAMA IR SIURPRIZAI

Amerikos lietuvių televizija - lyg tikra lietuviško gyvenimo jėgainė, „sukanti“ įvairiausių įvykių, renginių, koncertų, suvažiavimų „turbina“. Lietuviškos televizijos signalai žinių ištroškusį tautietį dabar pasiekia du kartus per savaitę. Kaip papasakojo mūsų televizijos vadovas Arvydas Reneckis, kiekvieną pavasarį, balandžio mėnesį, lietuvių televizija su stotimi pratęsia sutartį vieneriems metams ir paprastai transliacijos laiką gauna šeštadieniais. Kodėl televizija rodoma ir ketvirtadieniais? Kas kuriai programai atsisakius savo laidos ir atsiradus neužpildytai vietai, lietuvių televizijai vienos valandos laikas buvo pasiūlytas nemokamai. Lietuvių televizija ateityje sieks, kad sutartyje su stotimi transliacijos laikas būtų įtvirtintas ketvirtadienį, nes ši diena - patogi žiūrovams.

Šią savaitę, šeštadienį, jau ketvirtus metus gyvuojanti Amerikos lietuvių televizija visus savo žiūrovus kviečia į Jaunimo centrą, į metinį ALTV pokylį. Jei seniai negirdėte Ričardo Soko vadovaujamo moterų ansamblio dainuojant, jei norite, kad jūsų

ausį pralinksminėtų Jaunimo centro vyresniųjų vaikų choreilis, dirguojamas Dalios Gedvilienės, jei pasiilgote Meno mokyklos lietuviškų kanklių ansamblio (mok. Daiva Kimytė) skambesio, atvykite, džiaukites ir linksminkitės. Be to, laisvą choreografinę Ligijos Tautkuvienės kompoziciją „Visko po truputį“ šoks Vyčių tautinių šokių grupės studentai. A. Reneckis taip pat pranešė, jog bus atverti televizijos archyvai ir trumpai pristatyta televizija, kuri gyvavo prieš 20 metų. „Lietuviai televizijoje“ - taip vadinosi to meto laida, o jos vedėjas buvo Anatolijus Slutas. Kelerius paskutiniuosius metus laidai vadovavo Algimantas Kezys. Bus rodomos šių senųjų laidų ištraukos, žiūrovų taip pat lauks siurprizai. Racine bakery teiks maistą, veiks baras, loterija. Šokiams gros R. Sokas ir jo muzikantai, bus suorganizuota automobilių apsauga. ALTV pokylio pradžia - 5 val.v. (kokteiliai). 6 val.v. - pietūs, 7 val.v. - meninė programa, 8 val.v. - šokiai. Iki trečiadienio vietas užsisakyti galite, skambindami tel. 630-243-8918.

„Raganų dienos“ šventė bus tikrai smagi - joje dalyvaus išradingi ir gabūs vaikai - smuikininkė Zara Kisieliūtė, pianistas Kęstutis Daugirdas bei Meno mokyklės mokinukai, vadovaujami Ligijos Tautkuvienės. „Raganų dienos“ (arba Halloween) pietūs vyks spalio 31 d., sekmadienį, 12 val. Pasaulio lietuvių centre. Kviečiame visus - mažus ir didelius atvykti pasivaistinti skaniais, Aldonos Soliūnienės pagamintais valgiais ir smagiai praleisti popietę.

Dailininkė Joana Valaitienė spalio 30 d. - lapkričio 14 d. rengia parodą „Spalvų pavasaris“. Paroda vyks Lietuvių dailės muziejuje Lemonte; jos atidarymas - spalio 30 d., šeštadienį, 7:30 val. v.

Madų paroda Pasaulio lietuvių centre, Lemonte vyks lapkričio 14 d. 12 val. centro didžiojoje saleje. Akį džiugins naujausios rudens ir žiemos mados, spalvos bei jų deriniai. Pasipuošę naujausių madų suknelemis, sutiksime Naujus 2000 metus. Vietas užsisakykite, skambindami Dainai Sičiūnienėi tel. 630-852-3204 arba Žibutei Pranskevičienei tel. 630-257-0153. Paroda bus tikrai labai įdomi. Rengia PLC renginių komitetas.

Lietuvių fondo metinis pokylis ir stipendijų įteikimas vyks šeštadienį, lapkričio 6 d., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Kokteiliai - 6:30 val.v., vakarienė - 7:30 val.v. Šokiams gros „Nemuno“ orkestras. Paaukojus 100 dolerių arba tapus naujuoju LF nariu, bilietis ir pokylis - nemokamai. Lietuvių visuomenė kviečiama šiame nuotaikingame pokilyje dalyvauti ir taip prisidėti prie Lietuvių fondo paramos lietuviškam švietimui, kultūrai ir jaunimui. Norėdami užsisakyti bilietus, skambinkite tel. 630-257-1616.

Lapkričio 4-10 d. Čikagoje viešės Valstybinis Vilniaus styginių kvartetas. Lietuvių klasikinės muzikos mylėtojai vieną žymiausių Lietuvos muzikos ansamblių galės išgirsti lapkričio 5 d., penktadienį, 7:30 val.v. Jaunimo centre ir lapkričio 7 d., sekmadienį, 1 val.p.p. Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte.

„Žiburėlio“, Montessori mokyklės tradicinė kaukių šventė vyks šį sekmadienį, spalio 30 d., nuo 10 val. r. iki 11:45 val.r. PLC žemutinėje saleje. Atvykite visi, tačiau ypąc smagu šiame kaukių karnavale turėtų būti priemonė kyklinio amžiaus vaikams.

Prie rubų maišų, suaukotų „Saulutei“, Lietuvos Vaikų globos būreliui, stovi kunigas Jaunius Kelpša, Udrijos miestelio klebonas ir Alytaus katedros kapelionas. Dalis suaukotų rubų per kunigą J. Kelpšą keliaus pagalbos reikalingiems kunigų žemėčiams.

Nuotr. Ramintos Marchertienės

Vytautas Užgiris, gyv. Worcester, MA, minėdamas savo gyvenimo draugės, nuolatines „Draugo“ remėjos, prenumeratės ir skaitytojos a.a. dr. Inos Užgirišienės ankstyvą mirtį, atsiuntė 1,000 dol., juos pridėdamas prie ankstyvesnių 500 dol. Draugo fondo įnašų. Už didelę paramą labai dėkojame, abu įrašant į Draugo fondo garbės narius.

Išvija yra kūrybinga, gyva bendruomenė. Kultūriniai renginiai vyksta ir mažesnėse LB apylinkėse. Lapkričio 14 d., sekmadienį, JAV LB Kultūros taryba Jaunimo centre rengia kūrėjų pagerbimą. Tai kukli padėka už jų įnašą į išvijos kultūrinį lobyną. Visuomenė nuosirdžiai kviečiama dalyvauti, kviečiami ir buvusieji premijų laureatai.

Grazutė Šlapelytė-Sirutienė, gyv. Santa Monica, CA, Draugo fondo garbės narė, jubiliejinio vjaus proga prie ankstyvesnių 1,300 dol. įnašų atsiuntė 600 dol. ir linkeijimus 2000 metais pasidžiaugti milijonu. Kartu atsiuntė trumpą informaciją apie tėvų Marijos ir dr. Jurgio Šlapelių namamuziejų Vilniuje. Muziejus buvo įsteigtas Vilniaus miesto tarybos sprendimu 1991 m. rugsėjo 25 d. Už didelę paramą ir linkeijimus nuosirdžiai dėkojame.

Juozas ir Irena Rašai, gyv. Cambridge, MA, Draugo fondo jubiliejinio vjaus proga prie ankstyvesnių 200 dol. įnašų atsiuntė 2,000 dolerių ir tapo garbės nariais. Sveikindami naujus garbės narius labai dėkojame už tokią didelę paramą Draugo fondui.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, BALFo pirmininkė Marija Rudienė dažnai lankosi Lietuvoje, neatsitiktinai pasirinkdama blogiausią, paniurusių laiką, kad iš pirmų šaltinių sužinotų, ko tėvynainiams labiausiai reikia. Ir ne iš pasiputusių, sunkiai sukalbamų valdininkų, ministrų, bet iš kaimuose, miesteliuose gyvenančių skurstančių, vargstančių tautiečių.

Ir šį rudenį pirmininkė Marija Rudienė, vicepirmininkas kun. Jonas Kuzinskas, lydimi inž. Antano Rudžio, BALFo remėjo, veiko nuo pirmųjų veiklos dienų. Lietuvoje išbuvo 3 savaites. 20 dienų keliavo lyg toje dainoje, - „purvynėlių brido, meiles žibūrį į mokyklą, našlaitynus, prieglaudą nešė...“ Apie tai plačiau išgirsime suvažiavime.

Iš darbų mes pažįstame žmogaus pasiukojimą, idealizmą, savęs išsižadėjimą, dėmesio nekreipimą į savo sveikatą - kad tik tau, Lietuvelė, šviestų laisvė, kad vargas nepapūtų.

Meno mokyklės kanklių skyriui reikalinga mokytoja. Skambinkite tel. 630-690-4051.

Dr. Vinco Kudirkos minėjimai sėkmingai tęsiasi. Minėjimai įvyko Čikagoje, Clevelande, Baltimorėje, Putname, Bostone, Vašingtone, St. Petersburge ir Los Angeles. Kitos LB apylinkės laukia savo eilės: Denveris, Omaha, Detroitas ir Kanada. Programų atlikėjos dr. Irena Slavinskaitė ir aktorė Virginija Kochanskytė savo kelionę baigs tik lapkričio 15 d. Akademijos - minėjimai yra aukšto lygio ir gerai paruošti. Minėjimus organizavo JAV LB kultūros taryba.

BALFO DIREKTORIŲ
SUVAŽIAVIMAS

BALFo direktorių suvažiavimas įvyks Palm Beach - Singer Island, FL, spalio 30-31 d. Išvakarėse, penktadienį - susipažinimo vakaras. Visi direktorių suvažiavimai yra labai svarbūs: peržiūrima praėjusių metų veikla, nustatomi gairės ateinančioms metams. Tie suvažiavimai vyksta vis skirtingose vietose, nes susipažįstama su vietos balfininkais ir visuomene. Šis suvažiavimas - ypatingai svarbus, tai paskutinis susitikimas XX amžiuje, minint BALFo veiklos 55-tį, tai - pasirengimas didžiosios labdaros kelionei į XXI amžių - į BALFo seimą, kuris įvyks 2000 metais. Balfininkai labai ruošiasi šiam seimui.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, BALFo pirmininkė Marija Rudienė dažnai lankosi Lietuvoje, neatsitiktinai pasirinkdama blogiausią, paniurusių laiką, kad iš pirmų šaltinių sužinotų, ko tėvynainiams labiausiai reikia. Ir ne iš pasiputusių, sunkiai sukalbamų valdininkų, ministrų, bet iš kaimuose, miesteliuose gyvenančių skurstančių, vargstančių tautiečių.

Ir šį rudenį pirmininkė Marija Rudienė, vicepirmininkas kun. Jonas Kuzinskas, lydimi inž. Antano Rudžio, BALFo remėjo, veiko nuo pirmųjų veiklos dienų. Lietuvoje išbuvo 3 savaites. 20 dienų keliavo lyg toje dainoje, - „purvynėlių brido, meiles žibūrį į mokyklą, našlaitynus, prieglaudą nešė...“ Apie tai plačiau išgirsime suvažiavime.

Iš darbų mes pažįstame žmogaus pasiukojimą, idealizmą, savęs išsižadėjimą, dėmesio nekreipimą į savo sveikatą - kad tik tau, Lietuvelė, šviestų laisvė, kad vargas nepapūtų.

Vytautas Kasniūnas

ISPŪDŽIAI IŠ LIETUVOS

Š. m. spalio 13 d. „Seklyčioje“. JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkė B. Jasaitienė dvi rugsėjo savaites praleidusi Lietuvoje, pasidalino savo išpuodžiais su trečiadienio popietę, vadovaujamų Elenos Sirutienės, lankytojais.

B. Jasaitienės kelionė į Lietuvą nebuvo atostogos ar giminių bei idomių Lietuvos vietų lankymas. Ji važiuojo į Lietuvą „Lietuvos Vaikų vilties“, „Lietuvos Našlaitių globos“ ir Lietuvos vaikų įvaikinimo reikalais. Kartu keliavo Gražina Liautaud, „Lietuvos vaikų vilties“ komiteto pirmininkė, ir Audronė Užgirišienė.

Vilniaus oro uoste maloniai nuteikė sveikinimas „Sveiki atvykę!“ Saleje buvo susirinkę jau 9 metus „Lietuvos Vaikų vilties“ atvežamų ir Shriners ligoninėje gydytų su ortopedinėmis negaliomis vaikų ir jų tėvų bei kitų artimieji su glėbiais gėlių. „Buvo taip gera, - sakė B. Jasaitienė, - kad jie mūsų nepamiršo“. O veliau su vaikais vėl buvo susitikta „Lietuvos vaikų vilties“ skyriuje Lietuvoje - Spaudos rūmų saleje - suruoštame susitikime, kur buvo pasikalbėta ir pasivaistinta. Susirinkusieji, kurių dalis kadaise buvo vaikai, dabar - gražūs, jauni, suaugę žmonės, vieni jau sukurę šeimas ir susilaukę vaikų, kiti - dar besimokantys, studijuojantys.

Viešnios iš JAV aplankė ir Santariškės esančių Vilniaus universiteto vaikų ligoninę. Čia yra įsikūrusi „Lietuvos vaikų vilties“. Ji atstatė dvi operacines, kurias aprūpina amerikiečių ligonių ir daktarų suauktais reikmenimis ir reikalinga įranga. Operacinė naudojasi daugiau kaip prieš metus „Lietuvos vaikų vilties“ nupirktu moderniu sterilizatoriumi. B. Jasaitienė kalbėjosi su ortopedinio skyriaus vedėju dr. Kęstutiu Saniuku ir kitais daktarais bei sešėmis, kurie „Lietuvos vaikų vilties“ pastangomis yra buvę Shriners ligoninėje pasitobulinti. B. Jasaitienė sakė, kad lietuvių daktarai, dirbą su ortopedines negalias turinčiais vaikais, yra talentingi ir išsimokslinę, bet ne visiems ligoniams jie gali padėti, nes trūksta būtinų reikmenų, įrangos. Todėl daktarai sunaikiausius ligonius vaikus siunčia į JAV (Čikagą, Los Angeles).

B. Jasaitienė sakė, kad Lietuvoje kas dieną tekdavo būti 3-4 vietose, dalyvauti įvairiuose susitikimuose su valdžios žmonėmis ir žiniasklaida. Buvo daug šviesių, nepamirštamų, o taip pat ir rūpestį keliančių susitikimų. Almos fondo reikalais B. Jasaitienė aplankė prezidentūrą, kur yra įsikūrusi Almos fondo būstinė. Ji Amerikos lietuvių kalbėjosi rūpimais klausimais apie daugelio kaimo vaikų sunkią padėtį. Vaikai neina į mokyklą, nes neturi kuo apsiauti, apsirengti, nes neturi būtiniausių mokymosi priemonių - knygų, sąsiuvinų, pieštukų. Alma Adamkienė prašė B. Jasaitienės surengti knygų ir kitų mokymosi priemonių vaju. B. Jasaitienė pabrėžė, kaip kaime yra reikalingi nešioti rūbai ir avalynė. Žmonės neturi pinigų jų nusipirkti.

Viešnios iš Čikagos buvo apdovanoję prezidentūros rūmai. Jie paliko didelį išpuodį. Buvo pasikalbėta ir su prezidentu Valdu Adamkumi. Jis kvietė pietų, bet, deja, reikėjo skubėti ir prezidento duota mašina vykti į svarbią spaudos konferenciją, vykstančią kitoje miesto pusėje. Viešnios, Almos Adamkienės pakviestos, dalyvavo joms suruoštuose pietuose Turniške, prezidento namuose.

B. Jasaitienė vienas pagrindinių kelionės tikslų buvo Lietuvos vaikų įvaikinimo klausimas. Lietuviai iš Lietuvos ir iš čia turėtų gauti juos įvaikinti, nes B. Jasaitienės turimais duomenimis, tokių asmenų yra ir Lietuvoje, ir užsienyje, tačiau labai pageidaujamas Lietuvos vaikus įvaikino sveitintais, kurie gyvena įvairiose šalyse ir už įvaikinimo procedūrą įvairioms įstaigoms Lietuvoje ir užsienyje sumoka labai daug pinigų. Apie tai buvo kalbėta „Valstiečių laikraščio“ R. Švobienės sušauktoje spaudos konferencijoje, kurioje buvo daugiau klausimų, negu atsakymų. Straipsnių vaikų įvaikinimo klausimais pasirodė „Lietuvos aido“ ir „Valstiečių laikraščio“. Po keleto dienų buvo sušauktas apklausinėjimas Seime, kuriame dalyvavo Lietuvos Vyriausybės teisėjas, teisingumo ministras, Seimo nariai, įvairių organizacijų atstovai. Vyriausybės teisėjas buvo įgaliotas peržiūrėti 1997 m. ir 1998 m. vaikų įvaikinimo bylas ir išaiškinti Lietuvos vaikų įvaikinimo padėtį.

B. Jasaitienė turėjo kalbėti ir JAV Lietuvių Bendruomenės bei Seimo komisijos posėdyje. Ji taip pat dalyvavo Lietuvių chartos 50 m. iškilmingame minėjime Seime, tik jai į akis krito kai kurių Seimo narių vėlavimas ir dėmesio nekreipimas, kalbėjimas ir laikraščio skaitymas. Seime B. Jasaitienė teko būti net 5 kartus! Ji lankėsi ir prie Seimo esančiam Informacijos centre, teikiančiam įvairią informaciją užsienio lietuviams. Aplankė Reabilitacijos centrą, kuriame gali gyventi 115 žmonių, 30 vietų čia yra skirta lietuviams iš

užsienio, dabar jų ten yra 26. Jie visi yra labai patenkinti. Dr. Čeponienė, kuri rūpinasi šiuo centru, B. Jasaitienei viską aprodė. B. Jasaitienė apžiūrėjo šalia centro esančią naująją kunigų seminariją; buvo Tremtinių namuose ir Tremtinių mokykloje, kurioje mokosi iš Sibiro ir kitų vietų atvykę lietuvių kilmės vaikai. Kai kurie atvažiuoja nemokėdami lietuviškai, o iki Kalėdų su jais jau galima susikalbėti. B. Jasaitienė aplankė ir netoli Iglainos esančią Rieškutėnų mokyklą, kuriai vadovauja pasišventusi mokytoja Lapėnienė. Mokykla įrengta lietuviška dvasia. Vaikai ateina į ją iš toliau, net iš „už dviejų kalnų“. Mokykloje mokosi 40 vaikų. Jie čia mokosi ir amatų, pvz., mergaitės audimo. Kai kurie vaikai ateina basi.

B. Jasaitienė aplankė ir Lietuvių Romos katalikų moterų įsteigtus 2 namus, kur gatvės vaikai globjami tol, kol surandami giminės, kurie jais toliau rūpintųsi. B. Jasaitienė buvo ir pas vieną jauną šeimą, kuri globoja 15 vaikų! Kur tik B. Jasaitienė neapsilankytų, ji visur stengėsi sušelpi vargstančius. B. Jasaitienė taip pat matėsi su Gražina Landsbergiene ir kalbėjosi našlaitių globos reikalais.

B. Jasaitienė džiaugėsi puikiai atstatomu Vilniaus senamiesčiu, kuriame pilna turistų iš įvairiausių kraštų, džiaugėsi daugeliu gerų ir gražių dalykų, esančių Lietuvoje, bet liūdesį kelė ir dalykai, kuriuos sunku suprasti, pvz., brangiausių krautuvų ir elgetaujančių senutijų, vaikų, kontrastas, didelis klasių skirtumas. Vieni ten turi viską, ką tik pinigais gali nupirkti, o kiti vos ne vos iš mašų pensijų pragyvena. 50 metų prieš spauda „sugriovė“ žmogų ir reikia laiko ir didelių pastangų jį atstatyti!

B. Jasaitienė susitiko ir daug žinomų ir žymių žmonių. Nors ir mažai laiko turėdama, ji dalyvavo ir Užsienio Lietuvių klubo, kurį sudaro daugiausia iš JAV Lietuvos gyventi sugrįžę žmonės, susirinkime. Jame buvo išreikštas pasipiktinimas Grūto parko steigimu.

Išpuodžių socialinių reikalų tarybos pirmininkė parsivežė daug ir klausytojai dar ilgai būtų jų klausęsi, bet laikas baigėsi. E. Sirutienė dėkojo Birutei ir visiems susirinkusiems. Birutei buvo įteikta graži gėlių puokštė, o ji visus pavaistino „dobleine“ ir lietuviškais saldinais.

Tai buvo tikrai šilta, jauki, šeimyniška „seklyčio“ popietė. Visi jautėsi lyg vienos šeimos nariai, išleidę vieną narį į „svečias šalis“ ir sulaukę jo sugrįžusio su pasakojimais ir dovانونimis!

Aldona Šmulkštienė

BALFo centro valdyba. I eilėje iš kairės: BALFo pirmininkė Marija Rudienė, protokolo sekretorė Valerija Čepaitienė, vicepirmininkas kun. Jonas Kuzinskas. II eilėje: izdininkas Faustas Strolia, vicepirmininkas kun. Juozas Juozapaitis, vicepirmininkas Vytautas Kasniūnas.

Nuotr. Kastutės Venckutės

Liuda ir Vytautas Germanai - dažni įvairių švenčių ir renginių dalyviai. Nuotr. Baniūtės Kronienės

• A. a. Paul Borgen atminimą pagerbdami, Lietuvos našlaitiams aukojo Viola ir W. Jadelis Toms River, NJ, ir Nancy Holstein Jackson, NJ. Viso \$60. Reiškiami užuojautą velionio artimiesiems, o aukotojams dėkojame! „Lietuvos Našlaitių globos“ komitetas, 2711 West 71 Str., Chicago, IL 60629.

• Kalėdiniai siuntiniai, pinigai, maisto siuntiniai į Lietuvą per TRANSPAK'ą. Šiuo metu oru ir laivu siunčiam kas savaitę. Turime daugiau pagalbininkų-aptaunavimas greitas. Atvažiuosim į namus ir padėsime supakuoti. (Istaiga „Draugo“ pastate). Tel. 773-838-1060.

• Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai per Mazosios Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje aukojo: \$100 - Eugenija Pakulis; Kazys ir Genovaitė Trečiokai. \$50 - Algis Regis; Matilda Kurapka; Meta Linkus. \$25 - Ilona Baranauškas; Victor Chainas; Romas Jagminas; Maria Zigaitis-Gelzius. \$20 - Juozas Ardy. \$15 - William Burimauskas; Henrikas Stasas. \$10 - Algirdas Keblinkas; Bronius ir Tamara Markelionai. Remėjams dėkojame. „Karaliaučiaus krašto lietuvių“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL. 60540-7011.